

309209

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } టెన్ పట్టణము 1918 సం॥ ఆగస్టు నెల 8 వ తేది గురువారము } No. 110
సంపుటము. ౫ } కాళియక్తి నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ ద్వితియ ౨. } సంచిక ౧౧౦

Big Type Edition,
Mysteries of Paris.
By Eugenesue. (In 2 Volumes Rs. 1.)
G. W. M. Reynold's Big Type Edn.

Rs. A.		Rs. A.	
Mary Price 8 vol	5 0	Mary Stuart 2 vol	1 4
Bronze Statue 4 "	2 0	May Middle 2 "	1 8
Soldier's Wife? " 1 4	4	Seamstress 2 "	1 0
Pope Joan in 3 "	1 12	Agnes in 9 "	6 0
Faust, A Romance, of 2 Vols.			1 8
Robert Macaire in 2 Vols.			1 0
Loves of the Harem in 4 Vols.			3 0
Secret Memoirs of a Clergyman's Daughter. In 4 Vols.			3 0
Canonbury House in 3 Vols.			2 4
Mysteries of the Court of London. In 17 Vols.			12 0
Mysteries of London. In 13 Vols.			7 0
Empress Eugenie's Boudoir in 3 Vols.			2 4
Pick Wick Abroad 3 Vols.			2 4

Postage extra in all cases. (536-279)
APPLY TO :—
Superior Watch Co.
Post Box No. 167 (A) Madras.

అమృతాంజనము
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పల మాన్పును.
పార్శ్వపునోవుల బారదోలును.
వాయువు పోట్ల పోగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రతియింట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూదేశమంత
తయారచేయబడు మంచిమందు.
విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నారు.

తామర తైలము.
తామర, తీట, గజ్జకి మంచిది.
డబ్బి 1-కి 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, నుదరాను.

ప్రకటన
నాలూరు జమిందారీనుండి పటాలములో
చేరువారలకు శాశ్వతముగా మూడు యకరముల
భూమిని (సాగుబడికి వీలు అయినది) యిచ్చెద నని
యిందుమూలముగా యావస్థానికి తెలియజేయు
చున్నాడను. పటాలములో చేరిన తేదీలగాయతు
3 (మూడు) సంవత్సరముల వరకును ఎవ్విధమైన
కన్నును యివ్వ నవసరములేదు. మూడు సం
వత్సరములు అయిన పిదప జరాయితీకధర్మిగా
భూమిని పటాలములో చేరినవారు గాని లేక
వారి ప్రతినిధులుగాని అనుభవించ నగును.
యల్. య్. సన్యాశిరాజు
1260 నాలూరు జమిందారు.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypo-anaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) entered all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the west and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on [669]
free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" Erectuss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

ఆంధ్ర పత్రిక
1-7-18 మొదలు చందావివరము.

చందా సం॥ కు	దివసపత్రిక	సంచికతో
6 మాసములకు	18-0-0	18-8-0
3 "	9-0-0	9-12-0
1 "	4-8-0	5-8-0
1 "	1-8-0	

వి. పి. ఖర్చులకు శేరీ తమరు భరించవలయును.
లోకలు చందాదారులకు మాత్రము

దివసపత్రిక చందా సం॥ కు	15-0-0
6 మాసములకు	7-12-0
3 మాసములకు	4-0-0
1 మాసములకు	1-6-0

విడిపత్రిక. 0-1-0
వారపత్రిక సంచికతో
చందా సం॥ కు 3-0-0 4-0-0
మేనేజరు : ఆంధ్ర పత్రిక.

రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టు బాక్స్ 212 నుదరాను.

మోహిని తైలము:— స్త్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును.
వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు
జేరును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0
అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి ఆండ్ నుదరాను.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.
ఈ లేహ్యము రక్తమును కుద్ధిచేసి వీర్యమును హెచ్చించి
బలమును కలిగించి యుష్మకమునము చేసి చేతి కాని
మంటల పోగొట్టును. మెదడుకు చల్ల చేసి కఠినమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదలు, తలనొప్పి,
రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.
219 అర్థపాన డబ్బి 1-కి రు. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్ర ముఖ్యోపాధ్యక్ష గోవింద్వి,
అశోకపురము కొవ్వపాలాయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
కారణం బ:— ఇది శ్రీ ధర్మబోధిని యను నాటకము
సంఘమువారు సంస్కరణమునకు మార్చి మించు జూబుడినది.
అందుకు బదిలీతరలయును. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ తేజు.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంటుకెట్టిపేడి, నుదరాను.

ఆత్మజ్ఞానా.
శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
విద్యామాల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
విస్తయై చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0-8-0
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్స్ 212, నుదరాను.

అమృతాంజనము
తలనొప్పల మాన్పును. వాయుపోగొట్టును.
పార్శ్వపునోవుల బారదోలును. పోట్లందు
దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.
విపంచభాషచీటి చూచికోనిన మోసము గలుగును.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి ఆండ్ నుదరాను.

రాజకీయ సంస్కరణములు

ఆంధ్రుల యభిప్రాయములు.

స్వాయత్త ప్రజాపరిపాలన విషయములు

ఆంధ్రప్రతిభా సంపాదకుడు:

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్వరాజ్యము పరిశ్రమలు విద్య వీని యభిప్రాయములను ప్రకటించుటకు విషయములును, స్థానిక పరిపాలనము, గ్రామపరిపాలనమునకు సంబంధించిన విషయములు, యెక్కువగా యా బాధకులన్నియు ప్రజాపరిపాలనముగా నుండవలెనని ప్రాసంగ్యముంది. ఈ విషయము లెవ్వరైనా నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది.

స్వరాజ్యము:—స్వరాజ్యము అభివృద్ధికి సాధనము లగు విషయము లనుటలో కేవలము స్వరాజ్యమునందలి పరిపాలనల నిమిత్త మేర్పడిన డిపార్టుమెంటులు, పశువుల యభివృద్ధికి కేర్పడిన డిపార్టుమెంటులు అనియే నా యభిప్రాయము కాదు. ల్యాండు రివిన్యూపద్ధతియను ఇరిగేషను కూడ స్వరాజ్యమునందు ముఖ్యసాధనములే. భూమివలన రైతు తగులాధిమును పొందుటకు వలయు నేర్పాట్లు లేక యును, భూమిని పంటలను అభివృద్ధి చేయుటకు తగిన ద్రవ్య సహాయము రైతులకు లభించునాగ్రములు లేకయును, పంటలకు ప్రధానసాధనమైన నీటివసతి లేకుండను, భూమియందు ఏ తక్కువపంట పండుటకు తగినమాగ్రము లెవ్వరైనా పరిశోధన చేసి కనిపెట్టి రైతుకు బోధపర్చింతమాత్రమున స్వరాజ్యము మెట్టి యభివృద్ధిని బొందగలదు? రిపోర్టు నం దలిపట్టి ప్రకారము, పశువుల యభివృద్ధికి కేర్పడిన వెటెరినరీ డిపార్టుమెంటును, స్వరాజ్యము విషయక పరిశోధక స్థాపితము లును, ఫారములును (Demonstration Farms) పంటలకు వచ్చు వ్యాధులను కనిపెట్టి నివారణపద్ధతుల కేర్పరచు డిపార్టుమెంటును, స్వరాజ్యమునకు సంబంధించిన పరిశ్రమల యభివృద్ధికి సాధనములగు విషయములును ప్రజాపరిపాలనముగా కేర్పరచబడినవి. మరియు పట్టణ కర్మకర్మకు సంబంధించిన, రోడ్లు, విద్యుత్తులు, మైన్లు ఇరిగేషను, బ్రాములు, చిన్న రైలు మార్గములు, ముకినీరు పోవుటకు వలసిన వసతులు, కట్టలును కూడ ప్రజాపరిపాలనముగా నుంచబడినవి. కాని మేజరు యిరిగేషను మాత్రము స్వాయత్తముగానే యుంచబడినది. తగు నీటివసతులను నిర్మించి, మనదేశమునందు స్వరాజ్యమును వృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చి, మనదేశము తమ పాలకులను జ్ఞాపకార్థమునండి తప్పించుట కన్నియో అవకాశము లుండగా వానిని సరిగ నుపయోగించి యీ 180 సం॥ ల పరిపాలన కాలములోను గవర్న మెంటువారు దేశమున కేమియు మేలును చేయలేక పోయినను మాట నిర్వివాదాంశము. దీనికి మూలకారణము, ఇతరము లటుండ, గవర్న మెంటు వారు ప్రజలయొక్క అనుభవజ్ఞానమును సరిగ నుపయోగించుకొనలేక పోవుటయే. టెక్నికలు జ్ఞానముగల యింజనీర్ల సహాయముతో అంతిమము, మేమే చేయగలమని అధికారవర్గమువారికి గల అహంభావము. ఏ యింజనీర్ల యొక్కయు సహాయము లేకుండగనే, కేవలము ప్రజలయొక్క అనుభవజ్ఞానమునే యాధారము చేసికొని ఏ కాపురం ఏ స్టేటు లోకి రైతే పుతైన రాజాగారగు గంగాధర రామరావుగారిచే నేర్పరచబడిన పెద్ద నీటివసతులు అచ్చతోపమానములు. తరువాత నుమారు 12 సం॥ ల పాటు తమ పరిపాలనలో నున్న కాలములో కోర్టు ఆఫ్ వార్డువారు పెద్దఇంజనీరుల నేర్పరచియు ఆ నీటివసతులవ్యవహారమునకి రైతే పుతైన రాజాగారిచే నేర్పరచబడినటువంటి వానిని ఒకనీటి వసతియైనవి ర్మింపలేకపోయిరి. మరియు నీటివసతుల నేర్పరచుటకు తగినంతధనమును సర్కారువారు వ్యయపర్చకపోవుట రెండవకారణము. మరియు అధికారవర్గము వారికి నిరంకుశాధికారము నందు గల యభిలాష యిదిపార్టుమెంటులోకూడ రైతులను కష్టముల పాలుచేయుటయేగాక, దేశమునందు స్వరాజ్యమునందు అనంతదాహక మగుచున్నది. పడవలమీద రాకపోకలకు మార్గముల నేర్పాటుచేయుట కూడ ఈమేజరు యిరిగేషనుతో సంబంధించిన విషయమే. మాంపేగు పెచ్చు పద్ధతిగల్గి చెప్పిన స్థానిక విజ్ఞానము (Local Knowledge) యీ విషయములోకూడ అత్యంతము. కావున అన్ని విషయాలచేతను ఇరిగేషను విషయమంతయు (Major & minor irrigation) ప్రజాపరిపాలనముగా నుంచుటయే శ్రేయోదాయకము.

ల్యాండు రివిన్యూ:—ఈవిషయము స్వాయత్తముగా నుంచుటలే నియమింపబడినది. కాననసభలో సర్వోచిత ప్రాతినిధ్యములేని రైతులు మొదలగువారియొక్క బాగోగులకు సంబంధించిన విషయములగు లాండు రివిన్యూ, రైతునాగీనాకులు (tenant rights) మొదలగునవి ప్రజాపరిపాలనముగా నుండగూడదని మాంపేగు పెచ్చుపద్ధతిగల్గి రిపోర్టుయొక్క 288 వ పేరాలో నుడివియుండిరి. రైతులయొక్క బాగోగుల విషయములో మన ప్రజానాయకులకుండు విదేశీయులగు అధికారవర్గమువారికి నెక్కువ బాధ్యతగలదని నీరయద్వేషము. ఇందు సత్యమెంతమాత్రమునలేదు. గవర్న మెంటువారవలంబించిన ల్యాండురివిన్యూపద్ధతి సక్రమముగ లేదనియు, రైతులను చాల దుస్థితిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు కారణభూతియుగా నున్నదనియు రైతులుబాగుపడవలెన్న యాపద్ధతి మార్పుకొనవలసియున్నదనియు మొదలగు సంగతులతో నేలపప్పుడు గవర్న మెంటువారికి రైతులపక్షముననువారు మొఱపెట్టుచుండగా రైతుల విషయములో మన నాయకులకు అధికారవర్గమువారికి గల బాధ్యత లేదనుట కేవల మసంభవము. కెంటరా జిల్లాలో ఈవధ్య రైతులకు తటస్థించిన కష్టములను తొలగించు విషయములో జరిగినచర్య నొకసారి తలంచుకొన్నచో మన నాయకులకును అధికారవర్గమువారికిని మన రైతులయెడల గల బాధ్యతయొక్క తారతమ్యము తెలియకపోదు. ఇంకను ఇట్టి నిదర్శనము లనేకములు లేకపోలేను. కావున ల్యాండు రివిన్యూ ప్రజాపరిపాలనముగా చేయక పోవుటకు, రైతులయెడ మనవానికి తగినంత బాధ్యత లేకపోవుటయు చెప్పుట కేవలము అధికారవర్గమువారిచే కల్పింపబడిన మిమ. ఏదీయైనను, మన దేశపరిస్థితులను గూర్చి కేవల మజ్ఞానముగానున్న బ్రిటిషుప్రజల చూడయములందు మన కేత్రులు ఈ దురభిప్రాయబీజములను ఇదివరకే నాటియుండగా వానిని మాంపేగు పెచ్చుపద్ధతిగల్గి మరింత బలపరచియున్న విషయములో బ్రిటిషుప్రజలు మనము చెప్పుటకులయుండు గౌరవముంచి ల్యాండురివిన్యూను ప్రజాపరిపాలనముగా నుంచుట కంగీకరించెదరను నమ్మకము లేదని అట్లు జరిగినచో, యీ చాతులోనే చేరిన త కావియుజములను గూర్చిన విషయమైనను ప్రజాపరిపాలనముగా చేయుటకు ముఖ్యముగా కోరవలసియున్నది. రైతులు ఋణదాతల దుండగములకు లోనై కడు పీనస్థితిలో నుండిరన్న సంగతి గవర్న మెంటువారు కూడ ఒప్పుకొనేయుండిరి. ఇట్టి బాధపడకుండ రైతులకు కాపాడుటకు తగిన అవకాశముండియు రైతుల బాధ్యతను నెత్తిమీద పెట్టుకొనిపెయ్యుచున్న మన అధికారవర్గమువారు, ఇంతవర కేమియు చేయలేకపోయి రనుమాట స్పష్టమగుచున్నది. మరియు జ్ఞానము విషయముకూడ ప్రజాపరిపాలనముగా నుంచుటకే కోరవలసియున్నది. పరపతి సంఘములు ఈ విషయము పూర్తిగా ప్రజాపరిపాలనముగా నుంచబడినట్టి రిపోర్టులన కనిపించుచున్నది.

విశాఖరం, ఆగస్టు 5. మల్యాళ వేంకటగోపాలరావు.

ఒక సవరణ

ఆంధ్రప్రతిభా సంపాదకుడు:

అయ్యో, ఈ నెల 8 వ తేదీ గల మీ పత్రికయందు గుంటూరు కాంగ్రెసుసంఘ పక్షమున జరిగియుండిన మాంపేగు పెచ్చుపద్ధతి రాజ్యాంగ సంస్కరణముల చర్చకు గూర్చి వ్రాయబడిన వ్యాసమున నానుభిప్రాయ మింక విపరీతముగా విలీఖింపబడినది. విమర్శిత సంస్కరణములను గొలచి మార్పులతో నంగీకరింప వలయునని కాని, గ్రాండుకమిటీ స్టేటుకాన్సిలు యున్నగునవి మహాప్రసాదములని కాని నేను నుడివియుండలేదు. జాతీయ మహాసభా సంస్కరణప్రణాళికా నిరాకరణ వక్రమ చునియు, మాంపేగు సంస్కరణములు మిక్కిలి యసంతృప్తికరములనియు నేనును మెక్కి చెప్పియుంటిని. ముఖ్యవిషయములయందే యనేకములగు మార్పులు గా వింపబడినగాని మాంపేగు సంస్కరణవిధాన మంగీకారము కాబాలదని నాదృఢాభిప్రాయమును వెలువరించి, నేననసగములని తలంచిన మార్పులను గారణ యుక్తముగా విన్నవించితిని. కాని యనేక కాణములవలన సంస్కరణవిధానమును బొగ్గుగా నిరాకరించి ప్రోత్సహించుట జాతీయకార్య సాఫల్యమునకు శ్రేయస్కరము కాబాలదని నానుభిప్రాయమును వెలిపియుండుట వాస్తవము. ఈ కడపటి విషయమున భిన్నాభిప్రాయముల కవకాశము కలదుకాని యట్టి యభిప్రాయ భేదము నేను నుడివియుండని విషయములను నాకంటె క్లిష్టములకు దగినకారణము కాగలవా? అచిరకాలములోనే నానుభిప్రాయములను బ్రత్యేక వ్యాఖ్యరూపమున వెలుప నున్నాను గావున నిపుడింతకన్న నెక్కువగా మనవి చేయవలసిన పనిలేదు.

గుంటూరు ఆగస్టు 6 వింజమూరి రంగారావులు.

నెల్లూరునుండి 2 కిరీట్లు 5 వ తేదీని వ్రాయుచున్నాను:— నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు నెల్లూరు జిల్లా కోర్టు డివిజనులో ఒక అడమనపి నెయ్యి గామము కొంచెము పనిపై పైటపెట్టినంతలో నెయ్యిపొర్లి పొయిలోపడి దగ్గరదగ్గరగా 850 ఇండ్లవరకును పరకురామప్రతియైనవి. పొర్లింధమున నే ఆర్పుమార్గము వెడలి నుండిన నంతకు రావలసిన బిలు లేకుండియే యుండును. మాస్కాటువారు పోయి 4 పుట్టకువ్వ గలగాదెను ఒకయింటి సామాను నికరిల లాగివేసిరి. రాత్రి 7 గంటలకు ఇంటికివచ్చి చేరితిమి. ఈదినమున బాధితులకు వారికి ఆయురీయందు దాగలవారు ఆస్తిను వండించి వేసిరి. నేను అట్లే జరుగునట్లు ఏర్పాటు చేయబడినది. రేపు విషయమేమొ తెలియదు. అక్కడివారిని చుట్టుపట్టుధనికులు వారికి సాహాయ్యము చేయుదురు గాక.

కావలయును.

ఇంట్లు, తెలుగు, అరవము బాగుగ నేర్చిన ఒక గుమాస్తా కావలయును. జీతము నెల 1-కి రూ 35 రూప్యములు. చుట్టుకుగ పనిచేయు బిలుకలక్తురుకూడ కావలయును. జీతము రూ 12లు. గుమాస్తా, బిల్లుకలక్తురుకూడ 250 రూపాయలను హామీ యాయవలయును.

కలయువారు తక్షణము యిట్లు దరఖాస్తు చేసికొనవచ్చును.

బి. ఎం. సి. నిధి కార్యదర్శి,

145, మింటుస్ట్రీలు, మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

సోలయేజంబు: అంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మాచుపీడు వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజంబు: మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, చైవాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

(రిజిస్టరు కాయదినది. ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాయదినది. ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు సువాసనగలది. ఆల్కాహాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ కువాలపై కొన్ని చిందువులు చిహ్నకరించినచో, మనోగ్యమగు సువాసన నిన్నలవరించును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును. చిన్నపైజ (అర డ్రాం) సీసా 1-కి రు 0.8-0 మధ్యరకము పైజ 1-1 డ్రాం " " 0.12-0 వేరొకపైజ 2 " " " 1.4-0 పెద్దపైజ 4 " తేక 1/2 డ్రాం " " 2.0-0 వి. వి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము పట్టెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులోను దొరకును. దీనికి ఆనేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, లాము కొనుపపుడు సీసాపైనను, కార్డుపైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి వ్రాసినచో అణాకిమ్మత్తుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు. సోలయేజంబు: అంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మాచుపీడు వీధి, బొంబాయి. మద్రాసు యేజంబు: మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, చైవాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

మాస్ట్రీనేరము

పారిసు, ఆగస్టు 7:—తాను అధికారిగా నుండి తన విద్యుత్ కార్యమును వదలుకొనుటయే మాస్ట్రీనేరము.

జనరలుపాకుగారు.

పారిసు, ఆగస్టు 7:—పాకుగారిని ప్రాన్సుకుమాన్ లుగా నియమించిరి. సెలెయినుగారికి సైనిక పతకము వొసగిరి.

మారను ఎయినుస్థానము

లండను, ఆగస్టు 7:—ఈ స్థానమున పోరు తాత్కాలికముగా నిలువజేసెను. అమిన్ నుకు మార్కుల ప్రోత్సరంగమున పోరు జరుగుచున్నది. అచట పరాసువాను కొంతకాలము నాక్రమించిరి. మాంటుడిడరుమొదల శత్రువులు తలపడగా పరాసువా కోడించిరి. మార్కుల కొరతయొద్ద బ్రిటిషువారు తలపడిరి.

మానిజు సేవలు ఎయినుప్రాంతమున పరిశీలన మొనరించుచున్నాడు. వెస్టీ ఎయినులకు సదుపాయము గుట్టుగూర్చి శత్రువుల భావమువ్యాప్తిని తూర్పుదక్షిణ దిశగా మార్చుచు గా రక్షింపబడియున్నది. పశ్చిమమునుండి తలపడిన మెయిను మీదుగా జర్మనులు వదలుకొనుటకు మేము గురియుచున్నాము. శత్రువు లెచట స్థిరముగ నిలుచుటకు సిక్కియించక పోయినను కొంత యాలశక్తియు కాకమాన దని మంగళ వార్తలు వచ్చుచున్నవి కా కిదియునుండి తలచివార్త పంపబడినది.

అవస్థానమును నిలుపుట

ఆమెప్పుడండం, ఆగస్టు 6:—యధ్యక్షుని 5 వ సంతకము ప్రారంభమైనది. జర్మను ప్రజలలో వైకమత్యమును చిత్తును కలిగింపవలెను. సుధి జరుగువరకును ప్రజల తత్వభేదమును త్యాగము నొనర్పవలసి యందురు గాన సేనానాయకులను గూర్చియు ఆహారపదార్థములను గూర్చియు అందోళనకరములగు వార్తలను ప్రకటించువారిని కఠినముగా శిక్షింపవలెనని బహేయ పార్లమెంటులో యధ్యక్షుని నుడివెను.

శత్రువుల సమరము.

లండను, ఆగస్టు 7:—మెర్సిగుట్ట ఈశాన్యమున శత్రువు లొక ప్రదేశము నాక్రమింపబోగా తిరిమితిమి. నిష్పీ అడవిలో రాత్రివేళ మేము కొంతమందిని కొన్ని మరణింపులను వశపరుచుకొంటిమి. ప్రెటన్ కు త్రేరమున విష వాయువు వదలబడినది. బహేయధ్వను బెదురు కు త్రేరమునను శత్రువులు ఫిరంగులను కాల్చినది బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.

పరాసుసేన.

లండను, ఆగస్టు 6:—మాంటిడిడరు కు త్రేరమున మేము ప్రాంతములో యలకువపుట్టి ఆగ్నేయదిశ వేరిమి మూంటిడిడరుకు ఆగ్నేయమున శత్రువులయత్నిము నిధులనుచి. మేము కొందరిని పట్టుకొంటిమి. వెస్టింగ్ గున నది కు త్రేరమున చాలమోట్ల మేము మాస్థానములను నిలుపుకొంటిమని పరాసు వారు తెలిపిరి.

క్రొత్తఅంకరము

లండను, ఆగస్టు 4:—అంకర రంగమున క్రొత్తవిధి ఇప్పటికి స్థిరపడినది. శత్రువుల మొదటిపక్షి దెన్నుకొనరు కు త్రేరముననున్న మిట్టమీదుగా మధ్యకు తూర్పుగానున్నది రెండుప్రక్కలు నెదురు ముఖముగా నున్నది. పదాతియధము చాల కష్టపట్టును ల తో కూడినది గా నున్నది. జర్మను సైనికులు చాల మంది సైన్య హీనులగుచున్నారు. జర్మను సేనానులు ఫిలిని మరుగుపరచి నందులకు ఫలితము ననుభవించుచున్నాను. లూడెను ప్రాపు మాటల యందెవరికిని నమ్మకములేదు. జూలై నెల 12 వ తేదీనుండి 60 వేల మందిని 800 ఫిరంగులను మిశ్రమండలివారు పట్టుకొనిరిని శత్రుసైనికుల లండనును (బండి) నుడివరి. తీవ్రముగా పోరుజరుగుచున్నది వెకకు పొందు. సాధ్యమగు సంతకరకు తప్పించు కొనుడు. తెలివి కల వ పనిచేయుదు. భవనంతులకొరకు మనము ప్రాణములను గోల్పోవుచున్నాము. మన రెజిమెంటియు నాశనమైనదిగాని మనకు కలిగిన ఫలిత మేమియునులేదు. జనవివాశన మధ్యధికముగా నున్నది. జర్మనీజేతము క్రమక్రమముగా వినాశన మగుచున్నదని జూలై 21-వ తేదీన జర్మను ప్రెంచి మోర్తరునగరములోని యొకయుద్ధాగ్ని వ్రాసినలేఖ మాకు చేరినది.

లాబెస్సీ స్థానములు

(బ్రిటిషువారి వశమగుట.)

లండను, ఆగస్టు 6:—అబ్దుల్ ప్రాంతమున మా సేన బాగుగా పనిచేసెను, అబ్దుల్ అంకర శత్రువులు శత్రువులు బలముగా కాపాడుచున్నాడు. వారిసేన వారిని చేరియేయున్నది. జర్మను లధికముగా నుండుటవలన లాబెస్సీరంగమున జర్మనులకు చాల శ్రమగా నున్నది. నిన్ను లాబెస్సీకాల్వకు త్రేరమున శత్రువులు ఆదమై వెనుకకుపోయి. వెంటనే మాసేన యాస్థానము నాక్రమించెను. శత్రువు లెచట వధికముగా నుండును వదలి. శత్రువులలో నిరుత్సాహ భావముగా నున్నదనియును సైనికులు కందకముల లోనికిపోవ నిరాకరించినదియును వదలుట కలవని ఆంగ్లేవీరము నుండి సేను తలచివార్త వచ్చినది.

యూర్యా

ఉక్రెయినుసంధు జర్మను మంత్రి ఆంస్ట్రాం, ఆగస్టు 6:—జనరలు వాక్ ఎహోను స్థానమున నియమింపబడిన కాంటుక్ ర్యాకు అనునతడు కీపు పురముకు వచ్చెను.

జకోస్టోవకులతో యుద్ధము.

ఆంస్ట్రాం, ఆగస్టు 6:—బెర్లినువార్తా మాస్కోనుండి యీ క్రిందితలెచివార్త వచ్చినది:—జకోస్టోవకులతో యుద్ధము సలుపుటకు ప్రజాప్రతినిధులు 8000 లక్షల రూబిలులను ఇచ్చుటకు తీర్మానించిరి. వెల్లోడూనుకు పరివర్తన నిర్మాణమున కొకకుట్ర గుర్తింపబడి అందు 40 వందల యధికారులు బంధింపబడిరి. బ్రోస్కోగారు వెల్లోగ్రానుకు వచ్చిరి. మాస్కో యందు కలరా వ్యాధియుగమున్నది.

బ్రోస్కో ప్రకటనము

ఆంస్ట్రాం, ఆగస్టు 7:—బెర్లినువార్తా మాస్కోనుండి యీ క్రింది తలెచివార్త వచ్చినది:—స్వప్రాణములను గాపాడుకొనుటకు పారిపోయిన ఆర్మేంజుల సోవియటు అధికారులు దేశద్రోహులనియు వారికి మరణశిక్షయే తగుననియు, వారిని పట్టుకొని బంధింపవలెననియు బ్రోస్కో ప్రకటించెను.

బోస్నావిక్సు జయము

ఆంస్ట్రాం, ఆగస్టు 7:—ఆర్మేంజుల రంగమునుండి రూటరు విరళితి ఆగస్టు 6 వ తేదీ నిట్లు తలెచివచ్చెను. నిష్పీ రాత్రి బోస్నావిక్సులు ఇస్టాబుగోర్కు పురము నాక్రమించుకొనిరి. ఆర్మేంజులకు ఇది ప్రక్కనున్నది. కాని బెటుగాడ్డు సైనికులు వారి నేటి పూర్వాహ్నమున పాఠావోలిరి. ఇంకను దక్షిణమునందలి జిల్లాలలో బోస్నావిక్సుల నెదిరించుచు దాగుకొని యున్న రెడ్డునాడుల ననేకులను సామాన్యజనులగు ఆస్ట్రేషకులు కొందఱు తెచ్చుచున్నారు.

రమ్యా మిత్రమండలి.

ఆమెప్పుడండం, ఆగస్టు 6:—సోవియటు దొరతనము నకును మిత్రమండలికిని విరోధమును కలిగించుటకు హెల్సు ఫెర్నెక్సును జర్మనులు నియమించినది మాస్కోనిలేఖకుడు వ్రాసెను.

బోల్షీ విక్తుల కనుమలము.

ఆమెప్పుడండం, ఆగస్టు 6:—జకోస్టోవకులతో బోల్షీ విక్తుల కనుమలము కలిగినదని రెయిస్పీ వెస్టఫాలిస్సీ జయింతుగు ప్రతికవ్రాసినది. అతి తీవ్రతమగు దారుణయుద్ధము 15 దినములు జరిగినది. జకోస్టోవ పలుసారులును నిలుమా రినది. నిష్ట వకారులు దాని నాక్రమించినపుడు వందలకొలది బోల్షీ విక్తుల అరవీయబడిరి. పిమ్మట రెడ్డుగాడ్డులు దారుణ ప్రతికారమును గావించిరి. 300 మంది నుడివీరి. వారిలో ఇద్దరు సేనానులగూడ నుడియబడిరి.

జకోస్టోవకులు - బోల్షీ విక్తులు.

ఆమెప్పుడండం, ఆగస్టు 6:—జకోస్టోవకులతో సోవియటు సేనలకు విజయము కలిగెను. వ్యావసయి దాటుటలో 5000 మంది జకోస్టోవులు ముంచివేయబడిరి. ఈ పాకుత్తరమున ప్రబలమగు యుద్ధము జరుగుచున్నదని బెర్లినునుండి తెలుపబడినది వెల్లోగ్రానునుండి తలెచివార్తవచ్చినది.

రమ్యాలో కరువు.

లండను, ఆగస్టు 6:—పశ్చిమ సైబెరియా తూర్పుభాగమున కరువు హెచ్చుగానున్నది. ఇక్కడనున్న వెనెసెలులలో ప్రజలపక్షము తొలగించవలెనని ఇతర చోట్లనుండి ఆహార పదార్థములను తెప్పించవలెనని వ్యాధివస్త్రమునుండి వార్తవచ్చినది.

ఆంగ్లనౌకాసేన ఆర్మేంజులు కేగుట.

లండను, ఆగస్టు 6:—ఈనెల 2-వ తేదీన ఆంగ్లనౌకా దళమును సేనమును ఆర్మేంజులలో దిగెను. ప్రజలు త్యానముతో స్వాగత మొసంగిరి. రమ్యావారు సహకారు లైరిని వాస్తాపంపుచున్నారు తెలిపిరి.

ఆంగ్లసేన వ్యాధావస్త్రము చేరుట.

లండను, ఆగస్టు 7:—ఈనెల 6-వ తేదీ యుద్ధమున ఆంగ్లసేన వ్యాధావస్త్రమున దిగెను. ప్రజలు మైత్రిని చూపిరిని అటనుండి ఆనాడు తలెచివార్త పంపబడినది.

ఆస్ట్రీయా జర్మనీ సేన.

లండను, ఆగస్టు 7:—జకోస్టోవకు సేనను నిరీక్షించుచు ఆస్ట్రీయా జర్మనీ సేన మంజూరియా నికొలస్కు రంగమునకు వచ్చెనని ఈనెల 6-వ తేదీన మాస్కోనుండి తలెచివార్తవచ్చెను ఈ సూరంగమున జకోస్టోవకులు వెనుకకు పోవుచున్నారు.

అమెరికా

జేకరుగారి సైనిక శాసనము.

వాషింగ్టను, ఆగస్టు 7:—18-45 ఏండ్ల మధ్యవయసు గల వారిని నియోజింప వలెనని జేకరుగారు రుపపాదించిన చట్ట మొక సంఘమునకు పంపబడినది. ఈనెలఖరులోగా చట్టము మోదింపబడును 21-31 మధ్యవయసు వారుగాక 2588000 మంది వీనివలన లభింపగలదు.

హాలండు

మిత్రమండలి, హాలండు.

హేగు, ఆగస్టు 6:—హాలండువారు కోరక పంపబడి సముద్రమున వస్త్రమైన నాకల సందర్భమున బ్రిటిషు ఆమెరికను ప్రభుత్వములు మంచియేర్పాటులను జేయుచునని తెల్పుచున్నారని బ్రిటిషు ఆమెరికను మంత్రులు హాలండు విదేశాంగ మంత్రికి తెల్పిరి. మొత్తమువారు 10 ఏండ్ల క్రిందట నిర్మింపబడినవానికి 1 టన్ను విలువ 75 పౌనలనుండి గలదు. 39 ఏండ్ల క్రిందట నిర్మింపబడిన వానికి టన్ను విలువ 51 పౌ. 10 పి. నాకల యజమానులు క్రొత్త నాకలను మజల ఏర్పాటు చేయగోరెనచో ఆనాకలు వస్త్రమైన దినమునుండి మజల క్రొత్తనాకలు కచ్చురణకు నాకల విలువవై మిత్రమండలివారు వడ్డీనిచ్చెదరు. సుందీ యేప్పడన తరువాత ఒక సంవత్సరములో ప్రాంపు నాకలకు, 18 మాసములలో వై నరులను ఏర్పాటు చేసెదరు.

జర్మనీ

ఫై దీలు తప్పించుకొనిపోవుట

ఆంస్ట్రాం, ఆగస్టు 6:—హోనోవరునందలి హోల్జుమిండ్లను శివించునుండి 29 మంది బ్రిటిషు సైనికాధికారులు తప్పించుకొని పోయిరి. వారిని మజల పట్టుకొనివారికి గొప్ప బహుమానము లీయబడునని ప్రకటించబడినది. వీరిలో నొకడు మజల పట్టుకొనబడినదియు 9 మాసములు కష్టపడి నిర్మించిన ఒక సారంగమార్గముగ వారు తప్పించుకొని పోయిరిని ఆతడు చెప్పెననియు ఒక జర్మను వార్తాపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రమ్యాపిన్లందుసంధి.

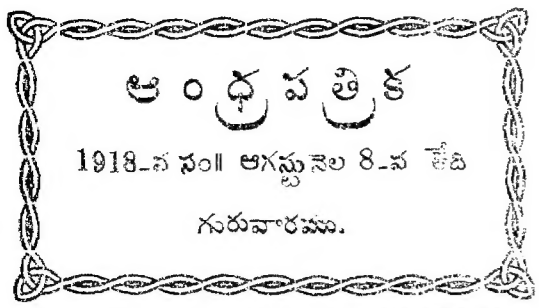
ఆమెప్పుడండం, ఆగస్టు 6:—జర్మనీ దొరతనము వారు పిలువగా సంధినిగూర్చి ఆలోచించుటకు రమ్యాపిన్లందుజేతుల ప్రతినిధులు బెర్లినుకు వెళ్లిరి. మర్యమును గూర్చియుపుడు పరిష్కరింపబడునని బెర్లినునుండి వార్తవచ్చినది.

రమ్యా ఫిన్లందు సంధి.

ఆమెప్పుడండం, ఆగస్టు 6:—బెర్లినులో సంధి ఆలోచన ప్రారంభమైనది.

నార్వే నాకలు.

లండను, ఆగస్టు 7:—జూలై నెలలో 15444 టన్నులు గల 14 నార్వే నాకలు మునిగినవి. 55 గురు చనిపోయిరి.

పరపతి సంఘములు

భారతదేశమున ప్రజాభావశక్తియును వ్యవసాయమే ముఖ్యజీవనాధారము. సాంఘికాచారముల వలన నేమి, తగిన ప్రయత్నములను లేమిచే నైన నేమి, భారతప్రభుత్వమువారి తటస్థ భావముల మూలమున నేమి హిందూదేశమున నితర పరిశ్రమ లభివృద్ధిచెంది దేశజల కిక్ నొక జీవనోపాధి లభించుట దుర్లభమగుచున్నది. కాని, యే దేశమైనను ఆర్థికశక్తి లేనిదే అభివృద్ధి నొందజాలదు. పరిస్థితుల బట్టియు, ప్రజల స్వభావముల బట్టియు, వివిధదేశాదర్శములు నైతికముగను, ఆధ్యాత్మికముగను, రాజకీయముగను నుండవచ్చును. ఈ ఆశయములు స్వీయభివృద్ధి ప్రోత్సాహకారముగ మాత్రముండును; తదాశయలన్నిటికి ఆర్థిక సాధన మత్యవసరము. భారతదేశమున ననేక వత్సరములనుండి సుప్రసిద్ధవక్తలు దేశకవ్వముల గూర్చి యుపన్యసింపుచు, ప్రజల నుత్సాహపూరిత మానసుల గావించుచుండిరి. కాని యిందువలన నెట్టి ఫలితములయిన నొనగూడలేదు. కాంగ్రెసు మహాసభ ముప్పది వత్సరములనుండి దేశోద్ధరణమునకై శ్రమిస్తున్నపుడు, వలసరాజ్యముల బోలు స్వపరిపాలనమును 1923-వ సంవత్సరమునగాని, 1928-వ వత్సరమునగాని ప్రసాదించవలసినదని కోరుచున్నది. ఇందులకు ప్రకటనాంతరముగ ధనాధికారమును, శాసనసభలయం దెన్నిక సభ్యుల సంఖ్యా భావశక్తియును వాంఛించుచున్నది. కాని, "అధికారము మాహస్తగతముగనను నుద్దేశముతో మేము ప్రభుత్వమున ప్రాతినిధ్యము నభిలషించితిమి; దాన నెట్టిలాభములును కలుగలేదు" అను వాక్యములుకూడ నిందు జేర్చబడినవి. మన మిట్టి విఫలమనోరథుల మగుటకు గలంబేమి? మన రాజకీయ సాధనమునకు ఆర్థిక పునాదులు లేక పోవుటయే యిందులకు కారణము.

ఈ విషయమై "హిందూదేశమున కొక నిర్మాణ కథానము" అను వ్యాసమును అశ్విను హాయిగు అను నామె "వైష్ణవసంచరి అండు ఆఫరు" అను కత్రిక కు వ్రాసియున్నది. భారత దేశభివృద్ధికి సహకారవిధాన ము ప స ర మ సి యు, ఇట్టి విధానావలంబనము వలననే ఐర్లాండుదేశము పెంపొందిన దనియు ఆమె వాకొనుచున్నది. ఆకాలపు ఐర్లాండుదేశమునకును, నేటి హిందూదేశమునకును అనేక విషయములలో సామ్యము గలదు. రెండు దేశములయందును నైతులు బీదవారలే; ఇరువురును అప్పులవారి బాధల ననుభవించుచునే యుండిరి; ఇరువురును ధీశక్తిసంపన్నులైనను, వ్యవసాయ విషయములలో సశాస్త్రీయపద్ధతుల నవలంబించుచు, వ్యాపార సందర్భముల నెఱుంగక, విద్యా విహీనులై యుండిరి. మత సాంఘిక విభేదముల వలన సంతోషహములు రెండు దేశములయందును సాధారణముగ సంభవించుచునే యుండెను. కాని, యిట్టి ప్రతికూలశక్తుల నలక్ష్యముచేసి, ఐర్లాండు దేశీయులు స్వయంసహాయముచే అభివృద్ధి నొందగలిగిరి. ఈ చరిత్రము మన దేశక్షేమమున కుపకరించునుగాన, దానిని నిట సంతేజముగ

విశదీకరించి, పిమ్మట మన దేశస్థితిగతుల గూర్చి యోచింతుము.

1889 సంవత్సరములో సర్ హోలెసు స్టం క్లెబ్బుగారు ఐర్లాండు వ్యవసాయదారు లందఱి సహకార విధాన మూలకముగ నైతికమత్యమును పెంపొందింపవలె నని యుద్దేశించి, ముగ్గురు సహచరులతో నీ యుద్యమమును ప్రారంభించెను. ప్రప్రథమమున కెల్లరును మీడి ప్రయత్నములు విఫలతనొందునని అభిప్రాయపడి మీడిని నిరుత్సాహ పరుకు జొచ్చిరి. కాని మీడి విషయములకు తెవియొగ్గక, సహజధైర్యముతో, వెనుకబడి యున్న ప్రదేశములలో శ్రమి పలుకు దొడంగిరి. మొట్టమొదట వెన్ను పరిశ్రమయందు స్టం క్లెబ్బు యీ విధానమునవలంబించి, ఆ వ్యాపారమున నున్నవారి నెల్లర నైత్యుల నొందించి, తా మెల్లరు నొక యంత్రమును గొని, యొక కేంద్రస్థానమును నిర్మించి తమ వ్యాపారమునందలి లాభనష్టము లను ఎల్లరును సమముగ భరించునట్లుకావలెనని కోసనలెడని హెచ్చరించెను. 1889 సంవత్సరము మొదలు 1894 వత్సరము వరకు స్టం క్లెబ్బు యీ వెన్నుపరిశ్రమయందు సహకార పద్ధతిని అవలంబించుటకై ప్రయత్నించెను. ఏబది సభలలో సీత డువనస్సించు దనుక నొక సహకార సంఘమైనను స్థాపిత మైనది కాదు. ఈతనిసభల కెవరును వచ్చుచుండెడివారు కారు. కాలక్రమమున నీ యాటంకములన్నియు తొలగిపోయిన పిమ్మట, 1894-వ వత్సరమున విరివి వ్యవసాయసంఘము నిర్మితమగుట సంభవమైనది. అయితే వత్సరముల వరకు వలయు ధన సహాయము చందా రూపమున లభించినది. ఈ మధ్యనే యీ సంఘము అత్యంతముగ విజయము నొందగలిగినది. కర పతిసంఘము జేర్పడినది. నార తీయువారును, మాంసవ్యాపారులును, కోల్లు మొదలగు వారిని విక్రయించువారును, ఇతరులును ఈ యుద్యమమున జేరిరి. ఈ సంఘమువారే సంఘసభ్యులకు స్వల్పముగ వడ్డీతో వడ్డు నిచ్చుచుండిరి. మీరు తయారుచేసిన వస్తువులను వ్యాపారులు ధరలకు విక్రయించుచుండిరి. అదక్షపజాగ్రములను మొత్తముగ గొని సంఘసభ్యులకు చవుకగ నమ్మిట కిక్ నొక సంఘ మేర్పరుపబడెను. ఇందు మూలమున వస్తువుల ధరలు తగ్గివి. 100 కి 50, 80 వంటున నుండిన వడ్డీ ఆకస్మాత్ముగ 100 కి 5 వరకు తగ్గిపోయినది. మరెవరూ, ఆ యీ సంఘముల నారు బడల వ్యాపారములకు వలయు యంత్ర సామగ్రిల నెరుపుక నిచ్చి బీదవ్యాపారస్తుల కెవిత సహాయ మొనర్చుచుండిరి. ఇందుచే యీ సంఘ మువారు ప్రథమ వత్సరముననే 5000 పౌనుల వ్యాపారము చేయగలిగిరి. 1913 సంవత్సరమున నొక అల్లిక కర్మాగారము స్థాపితమైనది. ఇందు లో పని చేయు వార లిదివరకు వారము 1 కి కది పిల్లింగులు సంపాదించుచుండ నిప్పుడు 2 పౌనులు సంపాదించ గలుగుచుండిరి. సహకారసంఘమువారి శాఖకు మంచి పూలును, యంత్రములను నొసంగుటచే 1916-వ సంవత్సరమున దీనికి 34,731 పౌనుల వ్యాపారమును, 1917 సంవత్సరమున 50,000 పౌనుల వ్యాపారమును జరిగినది. 1894 సంవత్సరమున కొన్ని దిజుల సంఖ్య గలిగియున్న యీ వ్యవసాయ సంఘములు 1900 సంవత్సరము నాటికి 250 వరకును వృద్ధి నొందినవి. 1914 సంవత్సరమునకు వీని సంఖ్య 1000 వరకు హెచ్చినది. 1917 సంవత్సరమున వీనియందు 106,784 మంది సభ్యులుండిరి. ఇవి 60 లక్షల పౌనుల వ్యాపారమును చేసినవి. 1917 సంవత్సరమున వీని మూలమున

800,000 మంది, అనగా జనసంఖ్యయొక వైదవ వంతు ప్రజలు లాభము ననుభవించగలిగిరి.

హిందూదేశమున కూడ నీ సహకారోద్యమము ప్రయత్నింపబడినది. కాని యిందులకు తగిన ప్రతిఫలము మనకు లభించలేదు. ఈ విషయమునకు సంబంధించిన లెక్కల వివరములను ఆర్థిక కాలిక్న వి. సి. ఎస్. గారు చెలిపియుండిరి. భారతదేశమున 1907 సంవత్సరము నందు 843 సహకార పరపతి సంఘములున్నవి; 90,000 మంది సభ్యులుండిరి; 23 లక్షల మూలధనముండినది. 1912 సంవత్సరమున 8177 సంఘములుండినవి; 400,000 మంది సభ్యులుండిరి; 3 కోట్ల రూపాయల మూలధనముండినది. 1915 సంవత్సరమున 17,327 సంఘములుండినవి; 825,000 మంది సభ్యులుండిరి; 9 కోట్ల మూలధనముండినది. వ్యవసాయదారులను పడ్డివ్యాపారుల బాలినుండి తప్పించి, సరసముగ వడ్డీతో ధనము నప్పిచ్చు నుద్దేశ్యముతోడనే భారతదేశ పరపతి సంఘములు నిర్మింపబడినవి. "అవసరమైనవారి కెల్లరులను ధనసహాయము చేయుటయే సహకారపరపతి సంఘముయొక్క ప్రధానోద్దేశము. ఎంత బీదవానికైనను, నాని వ్యక్తి పరపతి నాధారముగ గైకొని ధనము నొసంగుటయే రెయిఫీసెను నిర్వచించిన సూత్రము" అని కాలిక్నగారు నుడివియుండిరి. ఈ రెయిఫీసెను విధానానుగుణముగనే మనదేశమునందలి పరపతి సంఘములు వర్తించుచున్నవి. కాని, దీనితో బాటు ప్రయత్నియములను జేయుట కూడ అత్యవసరము. కాని, యీ యుద్యమము విజయవంతము గాకపోవుట కనేక కారణములుగలవు. అందు ప్రభుత్వమువారి తూర్పు భావము ప్రధమ కారణము. నిర్లక్ష్యభావప్రేరేకులగు నీ అధికారుల మూలమున నీ విషయమై ప్రజామోదమును బడయ జూచుటచే హిందూదేశమున నీ యుద్యమము ఫలవంతము గాజాలకున్నదని కాలిక్నగారు నుడువుచున్నారు. ఐర్లాండుదేశమున నీ యుద్యమకర్తలు తమంతట తామే, స్వయంకృషిమూలమున ప్రజల కీ విషయమున విజ్ఞానమును నెదచల్లి, సఫలమనోరథులైరి. మనముకూడ నీ విషయమున ఐర్లాండుదేశము ననుకరించుట దేశక్షేమకరము. మన రాజకీయ నాయకు లీ విషయమున కార్మదీక్షను గలిగియుండుట వసరము. మనదేశమున నీ యుద్యమవ్యాప్తికి వలయు సాధనము లనేకములు గలవు. దేశమున నెల్లడల నున్న స్వరాజ్యసమితులును, కాంగ్రెసు సంఘములును, గ్రంథాలయములును ఈ యుద్యమమునకు తోడ్పడినయెడల నిది ఫలప్రదమగుటకు సందియములేదు. ఈ సంఘములకు ప్రజలతో ప్రత్యక్షసంబంధము గలిగియుండుటచే వీని సాహాయ్య మిప్పట్లనే నపేక్షణీయము. మరియు ప్రస్తుతసంగ్రామమువలన కదాగోత్పత్తి అదరిమితము గగావలసియున్నది. ఇక ప్రత్యేక వ్యవృత్తుల తమంతట తాము వ్యాపారము చేయుట సాధ్యము కాదు. అనేకులు తమ ధనమును, తమ ధీశక్తులను సమ్మోలనము గావించి, యంత్రసాహాయ్యమున వ్యాపార నిర్వహణము చేయుటగత్యము కాగలదు. కావున అన్యోన్య సహాయ్యావశ్యకత యందు మూలమున వ్యక్తమగుచున్నది. సంగ్రామానంతరమున శాంతి నెలకొల్పబడిన తరువాత, ప్రపంచమందలి దేశములన్నిటికిని ఆర్థిక స్పర్ధ యుదయింప గలదు. అప్పుడు హిందూదేశము క్రుంగకుండ వలయు నెడల దేశవృత్తులన్నియు విజృంభణము నొందవలసియున్నది. దాద్ర్యము ననుభవించు నీ దేశమున సహకారము లేనిదే యేయద్య

అతివాదులు, మితవాదులు అను విషయమును గురించి సత్యమూర్తి అత్యంతగా మదరాసు ప్రైవ్యుసలీకరు వ్రాయుచు మదరాసు రాష్ట్రీయసభలో రెండుగా తీసికత్తుల వాదమున్న లేదనుటను గురించి చక్కగా వ్రాసియున్నారు. మన మా భేదములనుగురించి యిప్పుడు తెలిసికొనుట ఉత్తమము. ఈ మాంటేగ్యూ - పెయ్యుపోర్డు సంస్కరణములతో మా కనసరము లేదుగాన వానిని నిరాకరింపవలయు నని జాతీయవాదు లనుచున్నారు. మేమి విధానమును గొప్ప సవరణములతో నంగీకరించుచున్నా మని చెప్పి, మాంటేగ్యూ సంస్కరణనూత్రములకు పూర్తిగా వ్యతిరేకమయిన సవరణములను మితవాదులు చేయుచున్నారు. అటుల చేయుటకులన వారా విధానము నంగీకరింపక సోవుటయే గాక పయిగా పితరబాటకము చేయుచున్నారు. మాంటేగ్యూగారు కేంబ్రిడ్జిలో నుపన్యసించుచు, తమ సంస్కరణములను విమర్శింపకముందు వానిలోని ముఖ్యనూత్రముల నంగీకరితురో లేదో ముందుగా చెప్పవలసినదని పలికియున్నారు. ఆనూత్రముల నంగీకరింపక మన మితవాద సోదరులు దానిని కాంగ్రెసులీగు విధానముగా మార్చుటకయి సవరణములను జేయుట అసంగతము. ఇంతకంటె పొరువకుంటె మును, చేతభక్తియుతమును నగు మార్గము సంస్కరణములను జాతీయవాదులకులే నిరాకరించుట యయియున్నది. ఈమాటలనే గౌరవనీయులగు శర్మగారు సయితము మదరాసు రాష్ట్రీయసభలో పలికియుండిరి. మాంటేగ్యూ సంస్కరణ సంకల్పమునకు రూపులేకుండ సవరణముల నుపపాదించుటకంటె ఆ విధాన మవసరమలేదని తిరస్కరించుట న్యాయమని శర్మగారు మితవాదుల కుద్బోధించి, యేపక్షమునను తమ వోటు సొసంగక గౌరవనీయులగు రామచంద్రరావుగారివలెనే మిన్నకుండిరి. ఇక సవరణము లెట్టివో విచారింతుము. ఇండియా గవర్నమెంటు ప్రస్తుతమును, ఇకముందెప్పడయినను సంస్కరింపబడుట కే మార్గమును మాంటేగ్యూ పెయ్యుపోర్డుగారు నూచించి యుండలేదు. మదరాసు మితవాదులు రాజప్రతినిధిగారి కాసనసభలో ప్రజానీతి ప్రతినిధులు బహుశ సంఖ్యాపలుగా నుండవలయు ననియును, విదేశ, మత, నావిక, సైనిక వ్యవహారములు తక్కు మిగిలిన విషయములన్నిటిలోను ఇండియా ప్రభుత్వము కాసనసభ కు తర్రవాదియై యుండవలయు ననియు ప్రతిపాదించి యున్నారు. ఈ కాసనసభకు ఆదాయవ్యయ నిర్ణయము సయిత ముండవలయునని మితవాదులు కోరిరి. ఇక పెయ్యుపోర్డు-మాంటేగ్యూగారుల రాష్ట్రీయప్రభుత్వమునండి ప్రాయశ్చము లేని స్వల్ప కాఫులను తీర్చీకు చేయుటకయి ప్రజాయత్నము చేయవలసినదని సిఫారసు చేసిరి. మన మితవాదు లన్నివో పోలీసు న్యాయ కాంతిరతుకకాఫుల నిర్వహణాధికారులను మాత్రము కార్యనిర్వాహకప్రభుత్వమునకు కదలిచేసి, మిగిలిన సర్వాధికారులను రాష్ట్రీయకాసనసభకు పెట్టి, రాష్ట్రీయలలో పూర్ణమయిన బాధ్యతాయుత స్వభవిపాలనము నిప్పుడే స్థాపింపవలసినదని కోరియున్నారు. రాజప్రతినిధిగారును, స్టేటు సెక్రటరీగారును, లండనులోని ఇండియాసభను సంస్కరించి యుంచవలసిన దనియు, ఒక స్టేటుకౌన్సిలును ఢిల్లీలో పెట్టవలసిన, దనియు రాష్ట్రీయములలో గ్రాండుకమిటీల కేర్పాటుచవలసిన దనియు వ్రాసియున్నారు. మదరాసు మితవాదులు వీటితో నకనసరములేదని కొట్టిచేసిరి. కాబట్టి యీసవరణములు సవరణములేకావు. మనకెంతమాత్రమిష్టములేని నూత్రములనుగలిగినట్టి మాంటేగ్యూగారిచే నిర్మింపబడిన విధానములో, దానికి బద్ధవిరోధమయిన నూత్రములుగల మన కాంగ్రెసులీగు విధానములోని ముఖ్యాంశములను సవరణములను పేరుతో జొప్పింపనాచుట పరిహాసాస్పద మని సత్యమూర్తిగారు వ్రాయుచున్నారు. మాకు మాంటేగ్యూ విధానము కలుదు. మా కాంగ్రెసు విధానమే కావలయు నని అందరూను చెప్పటం నిష్కలమముగా నుండునని సత్యమూర్తిగారు రనుచున్నారు.

రెండవ యుద్ధమునకు

(1197)

దరఖాస్తు లిఖిత వేక్షితములు.

ఈ యుద్ధము నూటికి నొక్కచోప్పున ఈయబడును. వృత్తిబున్న లేదు. ఈ యుద్ధమునకు వ్రతములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరుపాదులు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో నూడు నూటికి నూరుపాదులు లీయబడును. 1925 సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూ॥పాదులును వ్రతములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మియ్యబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సామ్యదాచుకొనునదృఢత వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చివరి మీ పేరుచ్రాసి పంపుము.

దరఖాస్తు నమూనా.

మదిరాసు బ్యాంకివారికి,..... 1918.

శ్రీ శాంతి,

అయ్యో, ఇందుతో రూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను. దీనికోసం యుద్ధమునకువ్రతమును (పాదులసరిలోను. *) నొకదాని నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ వ్రతపు సామ్యము ఏ సంవత్సరములో సామ్యకాలమునో ఆ సంవత్సర ముందనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు. * 1921, 26, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును. (తెలిసినా ఇవ్వబడును. ఇట్లు విశ్వసనీయుడు. పేరు..... చిలాసము..... (స్వస్థముగ వ్రాయుదు.)

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతు విజయి.)

ఇంగ్లండు

ఎన్నికవిషయ విచారణ సంఘములు

లండను, ఆగస్టు 6:—భరతవర్ష సంస్కరణల సందర్భమున ఎన్నికల యేర్పాటులనుగూర్చి యోచించుటకు తక్షణము విచారణసంఘముల నేర్పాటు! చేయుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించినది పార్లమెంటునందు ప్రజాప్రతినిధులలో మాంటెగుగారు చెప్పిరి.

డాక్టరు నాయుడు.

లండను, ఆగస్టు 2:—ఎన్నును పార్లమెంటు సభ్యుల సభ జరిగినది. నివేదికమునందలి పలు విషయములను గూర్చి డాక్టరు నాయుడుగారా తెలిపిరి. కానవసరమగు కృత్రిమయోజన విధాన మేర్పరచబడినచో బ్రాహ్మణుల సంఖ్య అధికమగును. గాన ప్రశ్నకోసం ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. నివేదికమునకు ప్రతిపాదనలగు విజ్ఞప్తు లడచివేయబడెను. ఆరు మాసమైనవినిపాత్ర ప్రకటించబడినది డాక్టరుగారు నడిపిరి.

వర్జిల్ నాకను ముంచుట.

లండను, ఆగస్టు 7:—దేశముఖముగా వచ్చుచున్న వర్జిల్ నాకను ఆంబులెన్న నాకను ఈ నెల 8 వ తేదీని టార్పెడో కొట్టిముంచిరి. 7 గురునావికులును 116 గురు ఇతరులును మునిగిపోయిరి. 2 వ తేదీని రెండు ఆంగ్లయుద్ధ నౌకలు ముంచబడెను. 97 గురు మునిగిపోయిన నౌకాదళము వారు ప్రకటించిరి.

జర్మనులు ధనమును లాగుట.

ఆమెట్టరడం, ఆగస్టు 5:— 1914 నవంబరు మొదలు 1917 నవంబరువరకు జర్మనులు బెల్జియములో ప్రజలలన నూలుచేసిన మొత్తములు గాక 28800 లక్షల (పాంతులను నూలుచేసిరి. సంధివరకుల నాలోచించునపు డీ ధనావహరణవిషయమును గూడ గమనింపవలసి యుండునని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో రాబర్టు సెసిలుప్రభువు నడిపెను.

శత్రువిమానముల దాడి

లండను, ఆగస్టు 6:—నిన్న రాత్రి 5 శత్రువిమానములు దాడి కలుపరాగా సముద్రమునందే మా విమానములు వానిని నిగోధించెను. ఒక శత్రువిమానము తీరమునకు 40 మైళ్లదూరముననుండు సముద్రమున కూలినది. మరెముకదానికి గూడ నష్టము కలిగింపబడెను గాని అది స్వస్థమును చేరియుండును

దారుణముగు నష్టము.

లండను, ఆగస్టు 6:—వార్జిల్ నాకనుమంటు మహాదారుణ కృత్యము. గాయములు తగిలినవారు 800 మంది నౌకలో మండిరి. 4 వ తేదీ నాకనుకాలమున 650 మందిని ఆంగ్లదళపు శత్రువులు చేర్చిరి. చాలమంది పలచనిఅంగీలు తొడిగియుండిరి. (నైటుడ్రెసు) గాన చట్టిచేత చాల బాధపడిరి. టార్పెడో తగిలియే నౌక మునిగినదని స్థిరమైనది. నౌకా రక్షకయుద్ధనౌకలు లోతునకు పోవు బాంబులను వదలెను. ఆనౌక ప్రాన్య నుండి వచ్చుచున్నది ఆంగ్లతీరమునకు కనుచేరున నుండగా రాత్రి 1-30 గంటలవేళ టార్పెడో దానికి తగిలినది. చీకటి మెండుగానున్నది. గుండు ఇంజను గదికి తగిలుటచే కొందరు ఇంజనీరులు మడిసిరి. వీరములన్నియు ఆరిపోయినవి. దానిపై నున్న భాగమున 100 మంది రోగులుండిరి వారిలో చాలమంది గుండుదెబ్బకు మడసిరి అభాగము వెంటనే మునుగుటచే తక్కినవారు వెంటనే మునిగిచనిపోయిరి. చీకటిలో మునిగిపోయిన వారిని కాపాడుటలో చాల సంఘర్షణ మేర్పడినది. నౌక రెండు గంటల నేపు తేలియుండెను. ఇంజనుల నాప వీలులేకుండెను గాన మునిగినవారిని కాపాడుట మరింత కష్టముగా నుండెను. పడకలను దింపుటలో 6, 4 పడకలు పగిలిపోయి వానిలోని వారు సముద్రములో పడిపోయిరి. నావికోద్యోగులు చాల శ్రమపడి ప్రజలకు కాపాడికూడ నున్న యుద్ధ నౌకలలోనికి మార్చిరి. రోగులకు వైకట్టుమీద పడుండ బెట్టిగా వారు కలవరము లేకుండనుండిరి. వారి నటనుండి యుద్ధనౌకలలోనికి మార్చిరి. ఒకపడకలో 6 గురు స్త్రీలును కొందరు రోగులునుండగా ఆనౌక మునిగినది. ముగ్గురు స్త్రీలను చాలమంది రోగులను కాపాడిరి. ఈ సారియే ఈ నౌకలో జర్మను రోగులెవ్వరును లేకుండిరి. పిమ్మట నీరుపొయిలల్లో నికిబోగా పెద్దధ్వనితో నౌక పేలిపోయినది.మంటులను నీరును ప్రభాకృతిని సైకిలేచెను.

చిత్రనౌకలు

లండను, ఆగస్టు 6:—ఈ నౌకలనుగూర్చి టైమ్సుపత్రి కయందు సేను వివరింపబడెను. కెప్టనుగార్డను కాంటెలు వి. సి. మున్నగునారికి బిరుదులు లియ్యబడినవి. అంతర్గాములను నడిపివేయుటకు చాల చిత్రములను సేనానులు కనిపెట్టిరి. 1-8-1918 వ రోజులందు నౌక యొక అంతర్గామిని ముంచెను. ఒక నౌకపైని గడ్డిమేటిని పెట్టుటలన నొక అంతర్గామికి పోని కలిగినది. ఇంకొకసారి యొకనౌకను ముంచుటకోక అంతర్గామి బాంబులను సిద్ధముగా వైవిధ్యముగా వానిపై నొకగుం

డును వదలునని కనియన్నియును ప్రేలి అంతర్గామి మునిగినది. మరెయొకసారి మాయపెట్టెను చేసి యొక సేనాని ఆసుదానివే నును వేసికొని నౌకమీద సేర్పయిండ అంతర్గామి ఆమెను అపిల్లను తనపై నెక్కించు కొనగా ఆమెపిల్లను సముద్రమున పడవేసి తానుసముద్రముననురికెను. ఆమాయపిల్ల అంతర్గామి అడుగు నూడవీసి ముంచినది. సేనాని రాజమండరమున బహు మానమును బడసెను.

ఇంగ్లీషు సేనల బహుమతులు

లండను, ఆగస్టు:—తూర్పు ఆఫ్రికాలో లె. కె. క్లెమె సను, లె. కె. డ్రైపు, కెప్టను వీజీ, కెప్టను జాకబు, కెప్టను జాబీ, కెప్టను సేన్సెపియరు సాల్వెటు బ్లడు గార్ల పేర్లు నూ చింపబడెను.

ఫ్రాన్సు

గొప్ప నైమానికుడు

పారిసు, ఆగస్టు 6:—లెఫ్టినెంటు ఫాంతుగారు 96 శత్రువిమానములను నేలగూర్చిరి. వీనిలో 56 అధికారులచే నంగీకరింపబడెను.

బ్రిటిషు సేనల ప్రతాపము.

పారిసు, ఆగస్టు 6:—జనరలు మాంజింగారు ఆత్యుత్సాహకరముగు నొక ప్రకటనమునందు మార్చి మహాయుద్ధమున ముఖ్యముగా ఆర్మీ-ఎయిస్ మధ్య ప్రదేశమును ముట్టడించుట లో ఇంగ్లీషు స్కాటిషు సేనలు చూపిన ప్రతాపములు ప్రకటించి, యుద్ధ ముతీక్రముగా నున్నప్పుడు ఆ సేనలువచ్చి, శత్రువు లెంత తీక్రముగా ప్రతిఘటించుచున్నను, ఇంగ్లీషు స్కాటిషు పటాలములు పరానువారితో గలసి మిత్రమండలి దళముల కంటె అధికసంఖ్యాకములుగ నున్న శత్రుదళములతో నవి అడుగుఅడుగునను బోరుసలెసనియు వారు ప్రకటించిరి. ఇందు గలిగిన విజయము చాలవఱకు బ్రిటిషువారివలననే గలిగినది వారు తెలిపిరి.

ఫిరంగియుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 6:—(రాత్రి 11-35) వెస్టిండియాదను, సాయిసన్సుకు తూర్పునకు ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది పరాను వారు ప్రకటించిరి.

బ్రిటిషురంగము

లండను, ఆగస్టు 6:—(రాత్రి 11-35) బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:—మాన్సు కోయరు దక్షిణమునందు ప్రే-కార్పి రోడ్డు వరకు శత్రువులు స్థానికముగు తీవ్రయుద్ధము సలిపి జూలై 28 వ తేదీ రాత్రి మేము జయించిన స్థలమునందు ముందుండు కందక ప్రేమలను ఆక్రమించుకొనిరి. స్థానికయుద్ధ మింకను సాగుచున్నది. ఏకాటం ఆదోనియందు 2 వేలగజముల సేనాముఖమున మనస్థానమును ముంచునకు జేర్చితిమి. నిన్నటి దినము విమానయుద్ధము జరుగ లేదు.

మాల్దీవ్స్ శిక్ష.

పారిసు, ఆగస్టు 7:—సేరములలో అనేక సేరముల విషయమున మాల్దీవారిని సేరమునిగ నంగీకరింపకుండిరి గాని దుష్ప్రకృతన సందర్భమున అతనిని సేరమునిగ గ్రహించి, పద వికి లోటుగలుగకుండ 5 సంవత్సరములు ప్రాన్యను వదలి యుండవలెనను శిక్ష నిధించిరి.

విమానయుద్ధము.

లండను, ఆగస్టు 6:—తూర్పు తీరమునకు వినోదార్థము వచ్చియుండిన వేలకొలది జనలు భూమ్యాకాశ సంయోగ స్థానమునండి జల్లెలును విమానములను తేయించుటచూచిరి. జల్లెలులు ఉత్తరముఖముగ దట్టముగు పొగచాటుననుండి తిప్పించుకొని సోనజూచెను గాని ఒకగంటయైన తరువాత మొదటిస్థానమునండి నుమారు 100 మైళ్ల దూరమునండి ఫిరంగుల ధ్వని వినిపడి సముద్రముపై పుంకు ఒకమంట నడచుచున్నట్లు కనబడెను.విశేషదూరము వైకెగురగల జల్లెలులను జర్మనులు తయారు చేయుచుండిరిని కొంతకాలము క్రిందట చెప్పబడినది. విమానము లంతకంటెను ఎత్తునకు పోగలవలయు, జల్లెలులు తప్పించుకొన గోగినచో వారి కేమంబో పొగయో మేఘయో అడ్డపడవలయు ననియు కనుగొనబడినది.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

Dr. Nair on the Reforms.

Charge Against the Government of India.
Individual Voting Results in Brahmin Preponderance.

LONDON, August 2

Dr. Nair addressing a meeting of the Members of Parliament yesterday detailed many objections to the proposals contained in the report, particularly the danger that any system of individual voting for Legislative Councils must result in excessive over-representation of the Brahmins. Hence he argued in favour of communal representation. Dr. Nair complained that petitions against the report were suppressed while favourable opinions were published.

Indian Reforms.

Electoral Committees at Once.

LONDON, August 6.

In the House of Commons, Mr. Montagu announced that the Government had agreed immediately to appoint Electoral Committees.

Hostile Air Raid.

The Raid Described.

British Aeroplanes Pursue Raiders.

LONDON, August 6.

Thousands of visitors to an East coast resort saw Zeppelins on the skyline and a fleet of aeroplanes ascending, whereupon the airship turned northwards and endeavoured to evade the pursuers in smoke clouds. An hour later the raiders, gunfire was heard nearly a hundred miles from where the chase began and a great flame was observed seawards. It has been reported for some time that Germany is designing more powerful Zeppelins, capable of reaching greater altitudes, but it is believed that the aeroplanes will climb higher and the Zeppelins will, therefore, need favouring mists if they hope to escape.

THE TORPEDOED "WARILDA".

A Most Barrowing Disaster.

Ship Carried 600 Sick and Wounded.

LONDON, August 5.

The torpedoing of the "Warilda" was one of the most horrowing disasters caused by submarinism. The ambulance transport carried six hundred and six wounded. Over 650 survivors were brought to a British port on the evening of 4th August. The majority were clad in their night-clothes and suffered severely from exposure. All accounts agree that a torpedo sank the ship. The escorting destroyers dropped depth bombs. The "Warilda" was returning from France and was a few miles from the English coast at about 1-30 A. M. when she was torpedoed. The night was dark and there was a stiff breeze with a choppy sea. The torpedo struck the after part of the engine-room killing some of the engineers and plunging the ship into darkness. Immediately above was the wardroom with over a hundred patients, most of whom the explosion killed outright and the others were trapped and drowned as this part of the ship quickly settled down into the water.

Fearful Struggles in Darkness.

The survivors relate that most fearful struggles occurred in the darkness in the rescue of the helpless casualties. The "Warilda" floated for over two hours and remained steaming, thus impeding rescue work as the engines could not be stopped. Three or four boats were smashed while they were being lowered and the occupants were thrown into the sea. Soldiers and nurses testify to the heroic efforts of the ship's officers and crew in the most difficult rescue work, and the transferring of casualties to the escorting destroyers in the rough sea. The morale of the wounded, lying on deck waiting transference to the destroyers, is described as "too fine for words." One boat containing six women-folk and wounded was upset, but subsequently three women and most of the wounded were picked up.

A Significant Factor.

It is significant that this was the first occasion in two years that the "Warilda" had crossed from France without German wounded and prisoners. The "Warilda" finally settled down stern upwards, and, the sea reaching her boilers, she blew up in a terrific column of fire and water.

"Mystery Ships."

Ingenuity of Commanders.

Several Officers Decorated.

LONDON, August 6.

The "Times" to-day contains a variety of information about the so-called mystery ships and mentions incidentally, that several officers, notably Captain Gordon-Campbell V. C. have been decorated for services with these vessels.

Broadside from a Haystack.

The "Times" says:—Probably the first mention of "mystery ships" was in connection with the "Baralong" described at the time as an auxiliary cruiser, whose sinking of a U Boat on 1st August 1915 led to correspondence with the German Government and to a German press campaign about the alleged treachery of British seamen, which campaign suddenly ceased at the beginning of 1917. It is now permissible to tell the public more on this subject, particularly, adds the "Times," as the Germans have yet to discover what has replaced this kind of warfare. Much ingenuity was displayed by commanders of the "mystery ships"

and others in devising plans for the destruction of submarines. For instance, a retired admiral, who was commanding one of a naval reserve captain, placed a haystack on board his vessel and his ancient looking craft, when duly summoned to surrender, complied and slung out her boats. Then the submarine received a broadside from the haystack.

German Submarine Deceived.

Again a battered looking tramp was limping along in the North Sea when a submarine ordered the crew to abandon the ship. The submarine was so sure of its prey that bombs, with which it was intended to sink the tramp, were brought up and placed around the base of the conning tower. It only required a shell or two to touch off the bombs and blow the submarine out of the water.

Success of "Baby Ruse"

A still more ingenious invention was the "baby ruse". On this occasion when a ship was ordered to surrender to the accompaniment of a few shells, the boats were lowered and pulled off leaving on board only a woman who, with her baby in her arms, ran shrieking up and down the deck. To the enquiries of the Germans an answer was given that the Captain was killed and his wife had gone mad and refused to leave the ship, whereupon the submarine drew alongside. The woman then rushed to the side of the ship and hurled her baby through the open hatch of the conning tower and then threw herself overboard on the opposite side. The baby blew the bottom out of the submarine and in due course the woman appeared at Buckingham Palace and received the V. C.

Indian Army Awards.

For Services in East Africa.

LONDON, August 8.

The "Gazette" says that the names mentioned by General Vanderventer for distinguished services in East Africa include the following officers of the Indian Army.

Lt. Cols. W. W. Clemesha and C. U. Price and Captains W. E. Beazley, R. M. Jacob, G. G. Jolly and G. F. Shakespeare, also Sergt. F. R. Blood.

France

General Foch Made Marshal of France.

LONDON, August 7.

PARIS.—General Foch has been appointed Marshal of France. General Petain has been awarded the Military Medal.

M. Malvy Banished.

LONDON, August 7.

PARIS.—M. Malvy has been acquitted of the major charges but has been found guilty of misdemeanour. He is banished from France for five years without degradation.

PARIS.—M. Malvy was convicted of dereliction of duty as an official.

Russia

British Troops at Vladivostok.

LONDON, August 7.

A telegram from Vladivostok dated August 3rd says:—British troops landed at dawn and were given a friendly reception.

Czecho-Slovaks Falling Back.

LONDON, August 7.

A telegram from Vladivostok dated August 3rd says:—The Czecho-Slovaks on Ussuri front are falling back.

Austrian & German Reinforcements.

LONDON, August 7.

A telegram from Harbin dated August 3rd says:—Semenoff's forces in the vicinity of a Manchurian station are awaiting Czecho-Slovaks with whom they are co-operating. Austrian and German reinforcements are arriving on Manchurian and Nikolai fronts.

Soviet Government and the Entente.

German Machinations.

LONDON, August 5.

The "Frankfurter Zeitung's" Moscow correspondent states that General Helfferich's appointment is connected with German efforts to secure a rupture of the Soviet Government with the Entente.

Russian Intercenine Warfare.

Bolsheviks' Success at Jaroslav.

LONDON, August 8.

AMSTERDAM.—The "Rheinische Westfälische Zeitung" states that fighting at Jaroslav ended in favour of the Bolsheviks. The Journal says:—It was one of the bloodiest battles in the entire civil war and lasted 15 days. Jaroslav changed hands frequently. During the social revolutionaries' occupation hundreds of Bolsheviks were executed. Subsequently Red Guards exacted a fearful revenge and slaughtered over three hundred including two Generals.

The Revolt Against Bolsheviks.

LONDON, August 7.

AMSTERDAM.—A telegram from Moscow "via" Berlin states that M. Trotsky in an order says, that the members of the Archangel Soviet who ran away to save their skins are traitors. They are punishable with death and shall be arrested. Reuter's correspondent at Archangel telegraphing on 4th August says:—The Bolsheviks last night occupied Isotogorke next station to Archangel with reinforcements but were driven out this forenoon by White Guards. Search parties of peasants are bringing in numerous Red Guards, found hiding in districts farther south, who are revolting against the Bolsheviks.

Von Eichhorn's Successor.

LONDON, August 6.

AMSTERDAM.—Count Kirchbach, successor to General Von Eichhorn, has arrived at Kieff.

Soviets Action Against Czech-Slovaks.

LONDON, August 7.

AMSTERDAM.—A telegram from Moscow "via" Berlin states that the Council of the Peoples Commissaries has voted three hundred million rubles for operations against the Czecho-Slovaks. A counter-revolutionary plot has been discovered at Vologda and forty officers have been arrested. M. Trotsky has arrived in Petrograd. Cholera in Moscow is increasing.

Central Powers

Peace Delegates from Russia & Finland.

Arrival in Berlin.

LONDON, August 6.

AMSTERDAM.—A message from Berlin states that delegates from Russia and Finland have arrived on the invitation from the German Government to conclude the peace treaty. This will incidentally decide whether Russia or Finland owns the Murman.

Wild Rumours Regarding Army Leaders.

Bavarian War Minister's Statement.

LONDON, August 6.

The Minister of War in the Bavarian Diet referring to the stoppage of the offensive said:—The principal task of the 5th year of the war was to make a united, persevering will among the German people and to enable them to bear the heaviest sacrifices till peace was obtained. Therefore disseminators of wild rumours regarding their army leaders and the food situation must ruthlessly be punished.

General

Norway Loses 14 Vessels in July.

LONDON, August 7.

Norway lost fourteen vessels during July of 15,444 tonnage entailing a loss of 55 lives.

Requisitioned Dutch Vessels.

Arrangements for Replacement.

LONDON, August 6.

THE HAGUE.—British and American Ministers have notified the Foreign Minister that their Governments are offering improved terms in respect of requisitioned vessels which are lost. The valuation per gross ton ranges from seventy-five pounds sterling for ships under ten years old to fifty-two pounds ten shillings for ships under 39 years. Where the owners prefer replacement the Governments will pay interest on the value from the date of loss until replacement. The Governments will replace tramps in one year and liners in eighteen months after peace is concluded.

British Officer Prisoners.

Remarkable Escape from Camp.

LONDON, August 7.

AMSTERDAM.—Twenty-nine British officers have escaped from the Holzminden camp in Hanover and a high reward is offered for their arrest. A German newspaper states that one officer, who was recaptured, revealed that they escaped by means of a subterranean passage on which the prisoners worked for nine months.

Western Front

LONDON, August 7.

Reuter's correspondent at American headquarters wiring on Tuesday says:—Mangin's patrols have been busy reconnoitring the Aisne. Enemy's intention regarding the ridge between Vesle and Aisne can only be conjectured. The position is strongly protected on the eastern flank. It carried from west we would be uncomfortably under the fire of German guns across the Aisne. A certain delay is therefore possible even though enemy possibly does not intend to make a final stand here.

Important Positions Regained.

By the British.

LONDON, August 7.—1-40 P. M.

The British communiqué says:—English counter-attacked this morning in the sector southward of Morlancourt and regained all more important portions of the ground lost yesterday. We secured all objectives and took a number of prisoners. Our patrols advanced their line a short distance astride the Clarence River and took a few prisoners and two machine guns. We successfully rushed a post northward of Vieux Berquin.

Hostile artillery was active eastward of Robecq in Merville and Dickebusch sectors.

Fighting Subsides on Marne-Aisne

Salient.

LONDON, August 7.

Fighting on the Marne-Aisne Salient has momentarily subsided. Engagements are proceeding in the new zone east of Amiens where the French have gained ground. The French have repulsed an attack near Montdidier and the British strongly attacked in Morlancourt Sector.

Artillery Activity.

LONDON, August 6.—11-35 P. M.

A French communiqué says:—There was artillery activity east of Soissons and on the Vesle.

Another German Retirement. British Occupy Positions in La Bassee Sector. German Morale Failing.

London, August 5.—5.20 P. M.
Reuter's correspondent at British Headquarters, wiring to-day says:—Our patrols are most active in, and around Albert and maintain close touch with the enemy and the Germans are holding in considerable strength possible crossing of the Ancre in Albert. The Germans are probably experiencing difficulties in the La Bassee sector owing to heavy rains, and yesterday signs of a slight withdrawal half mile north of the La Bassee Canal were noticed. We quickly pushed out patrols into what had been enemy positions. There was much hostile shelling in this area throughout the day, which suggested that something was going on. Rumours are increasing of the dependency of enemy regiments, and stories of soldiers refusing to go to the trenches are in circulation.

Further British Advance. Successful Enemy Local Attack.

LONDON, August 6.—11.30 P. M.
A British communique says: The enemy launched a strong local attack by a reserve division southward of Morlancourt astride the Bray Corbie road, capturing our advanced trench lines on a portion of the ground we gained on night of July 28th. Local fighting continues. We further advanced our posts in the Pacaut Wood sector on a front of two thousand yards. There was no air fighting yesterday.

The New Ancre Line. Ebbing of German Morale.

LONDON, August 6.
Reuter's correspondent at British Headquarters, telegraphing on the evening of the 5th, says:—The new situation in the Ancre area has, for the present, settled down. The enemy front line now skirts the high ground north of Dernancourt and thence runs eastwards to the middle, so that the two sides face one another across the wide deep valley with open observation, rendering infantry operations difficult and costly. The ebbing of German morale under the influence of recent events is very real and is somewhat widespread in the rank and file, and the high command is paying the penalty for concealment and misrepresentation. Prisoners are unanimous in discrediting the statements of General Ludendorff and generally agree that sixty thousand prisoners and eight hundred guns have been captured since the 12th July. A letter written by a member of a German trench mortar company, dated the 21st July, has come into our possession, which reads:—"You will be back in the thick of the mess. Shirk as much as you can. Don't be stupid. We are risking our lives for bigwigs. Our regiment has been nearly wiped out, but we have not pushed very far. This is becoming the greatest massacre there ever was. Germany seems to be slowly crumbling to pieces."

The Marne Battle. French Tribute to British Troops.

LONDON, August 6.
PARIS.—General Maugin in an inspiring order of the day warmly eulogises English and Scottish troops in the Marne battle especially in the storming of Ourcq-Aisne watershed. He says they arrived when the battle was at its fiercest, but in conjunction with the French fought superior numbers of the enemy's best divisions foot by foot notwithstanding bitter counter-attacks. He declares that the British are responsible in a large measure for the victory gained.

French Airman's Record.

LONDON, August 7.
PARIS.—Lieutenant Fonck has now brought down 36 enemy aeroplanes of which 36 are officially recognised.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

The "New Times" Coup.

KARACHI, August 6.
In connection with the recent order of the Bombay Government prohibiting the "New Times" the "Sind Advocate" and the "Home Ruler" from being subscribed for by registered libraries, the "New Times" announces that a copy of "New Times" will henceforth be sold for 2 pice instead of one anna. A "New Times" fund has been started and subscriptions are pouring in. It is proposed to establish a permanent fund for the support of the "New Times" which is the only Indian Daily in English here.

United Provinces

The Graham Murder Case.

LUCKNOW, August 6.
Judgment in the train murder case has been postponed till to-morrow when the Judge will pass orders.

Zemindars Claim Special Representation

ALLAHABAD, August 7.
A meeting of the Agra Zemindars here yesterday, the Maharaja of Durbhanga presiding, passed resolutions urging the claims of Zemindars to special representation in connection with the reform scheme and requesting the Viceroy to receive a deputation on the subject. The Raja of Mahamudabad is to preside over the special sessions of the All-India Moslem League.

Indian Reforms.

Europeans on Separated Electorate.

CALCUTTA, August 7.
Mr. L. P. E. Pugh has written a lengthy letter to the Press in support of his proposal that Europeans in order to secure separated electorate should join Indians in claiming election of councillors and ministers. The letter is a reply to Mr. Welby, Secretary, European Association who opposed Mr. Pugh's views saying that Europeans should assert their just claim and preserve their convictions. Mr. Pugh in reply says:—Our claim though a just claim has been rejected on at least three occasions by the Government of India. It has again been considered and rejected in the Reform Scheme, though it is admitted that we have interests out of all proportion to our numbers. Does experience lead us to suppose that the simple reassertion of the justice of the claim with some possible support from the Indo-British Association will lead to its recognition? The question supplies the answer "No." India is a new proposition with different conditions from any other as regards constitution building. If we join this movement for communal representation not only for ourselves but for others it should prevail and once the principle prevails we are on the way to establish our claim, to compare prices and values to be paid and received. I cannot too solemnly warn Europeans that if we do not now attain our end our chance of any political influence in the Indian constitution is gone for ever.

Bengal Governor's Steamer.

A Suspicious Passenger on Board.

CALCUTTA, August 7.
A Chandpur correspondent wires:—A man who afterwards gave his name as Panchaman Jash of Banter, Burdwan was arrested on board His Excellency the Governor's steamer on the way to Chandpur from Decca and handed over to the police here. On a search being made a copy of the Geeta, Rs. 2-10-1, some dirty cloths and an umbrella were found in his possession. He could not give any satisfactory explanation of his presence on the steamer. He is detained in custody pending enquiry.

Burma

The War Loan Special Train.

Gathers 30 Lakhs.

RANGOON, August 7.
The war loan special train to-day made progress round the suburban line passing along Strand Road and stopping at various points. A total of Rs. 6,24,250 was sold in war bonds and cash certificates making the two days total over Rs. 30,36,000, a result far beyond the expectations. The Bombay Burma Trading Corporation to-day bought two lakhs worth of war bonds. The method adopted of handing over the scrip against cash without delay or formality greatly impressed the small native purchaser. To-morrow the train starts on a four days journey to Prome stopping at all stations.

Bombay

The Special Congress.

Vice-Presidents Elected.

Madras Moderates to Attend.

BOMBAY, August 7.
At a meeting of the Reception Committee to-day the following gentlemen were elected Vice-Presidents of the special session of the Congress:—Mr. B. G. Tilak, Mr. Manmohandas Ramji, Mr. S. R. Bomanji, Mr. V. J. Patel, Mr. Jahangir B. Petit and Mr. M. A. Jinnah. The chairman of the meeting requested Mrs. Besant who was present to address the meeting regarding the attitude of Madras moderates towards the special Congress. Mrs. Besant said that at the conference recently held in Madras the moderates of that province voted for the proposition drawn up by the so-called extremists and it was evident that there remain no difference of opinion between them. She assured them that Madras moderates would be attending the special session of the Congress.

Bombay Mahomedan Educational Conference.

Resolutions Adopted.

POONA, August 7.
At the second and third day's proceedings of the Bombay Presidency Mahomedan Educational Conference the following resolutions were adopted:—(1) That the Conference were of opinion that there should be an increase in the pay for teachers employed in primary schools and that the number of free student-ships in secondary schools be raised from 15 to 25 per cent (2) That the University be urged to hold examinations twice a year and students be examined in the subjects they may have been plucked (3) That rooms be reserved for Mahomedan students in colleges, also room in which such students may say their prayers. (4) That Anglo Urdu middle schools be established in each district and high schools in each division. (5) That there should be certain number of free student-ships for Mahomedans in colleges and administrative powers be given to special Mahomedan deputies (6) That an educational inspector should be appointed for Urdu schools and the Urdu training College be re-established (7) That the Hon'ble members of the Council be asked to again introduce the Education Cess Bill. (8) That a Mahomedan educational fund be established (9) That His Excellency the Governor be appealed to request the Trustees of the Saboo Sidick Fund to devote the fund to the furtherance of Mahomedan education. (10) That the Government be requested to discontinue the test examination for admission to the training college. The Conference also passed resolutions of condolences with the family of the late Mr. Justice Shahadin, expressing thanks to His Exalted Highness the Nizam for permitting the President Moulana Moulvi Habibur Rahman to preside at its deliberations and urging the establishment of a Usmania Urdu University.

సంస్కరణములు

అట్టోబరు నెలముఖ్యపు గా రాష్ట్రీయవీరతనములు తమ అభిప్రాయములను ఇండియా దోరతనమువారికి తెలుపవలెను గాన వ రకసంఘములవారు నెలైంబరు నెల 15 వ తేది లోగా తమ అభిప్రాయములను తెలుపవలెనని బంగారావీర తనమువారు వ్రాసిరి.

కొన్నియలను మంత్రులను నియోజకవర్గ నమటలో పాశ్చాత్యులు భారతీయులతో నేకీభవించుట వలననే పాశ్చాత్యులకు ప్రత్యేక నియోజనము లభింపగలదు. మన కోరిక నాన్వయమైనదైనను దానిని దోరతనము వారు ముమ్మారు నిరాకరించిరి. ఈ సారిగూడ మరల నిరాకరింపబడినది. కాన మనహక్కులను నిరూపించుటవలన ఇండియన్ బ్రిటిషుసంఘమువారు సహాయముండినను మనకోరిక నెరవేరదు. ఎల్లవారికిని ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య ముండవలెననువారితో మన మేకీభవించినవో మనకోరిక నెరవేరగలను. ఇప్పుడు మనకు పౌలభ్యము లభింపనివో నిక నెన్నటికిని లభింపదని ఎల్. పి. ఇ. పూగారు పులికల కొకలేఖను వ్రాసిరి. ఇది వెల్లీగారి లేఖకు జవాబుగా వ్రాయబడినది.

బంగారావీరవర్మగారి స్త్రీమరు:—దక్కనుండి చాంద్పూరుకు స్త్రీమరు వచ్చుచుండగా స్త్రీమరులో ముక్తాశ్రమ నిషి కనబడెను నీవు స్త్రీమరులోని కేలవచ్చితి నని నతడు సరిగ చెప్పలేకపోయెను అతనియొద్ద కొన్ని మాసినబట్టలు ఒకగొడుగు ఒక భగవద్గీతపుస్తకములు 2-10-1 నగదు నుండినది. అతనిని చాంద్పూరులో పోలీసువారి వశము చేసిరి బరద్వాసు జిల్లాలోని బారిటరునివాసి ననియు పంచమస్తాతనవాడ ననియు నతడు పిమ్మట చెప్పె నని చాంద్పూరునుండి యొకరు తిలకించు ర్తనంపిరి.

దొంగతనము:—పుదుచ్చేరిలో నొక హిందూ దేవాలయమునందు దేవతా విగ్రహమున కలంకరింపబడిన స్వర్ణరజితాలంకారము లన్నియును తగ్గురింపబడినది.

పోరాటము:—అబ్దుల్ రహిమానును మరి ముగ్గురును నుల్తాను మొహిదీనును మహమ్మదు షాహును కత్తికోవాడిచి గాయపరచినందులకు వారిపైనే కేసుచేయబడినది.

10-వ తేదిని జరుగనున్న సేలముజిల్లా సభకు కన్పూరి రంగయ్యంగారు సభాధిపత్యమును వహించుట. కావున నావద వికి మిన్నంపల్లి జమీదారు కే. సి. ఎం. వేంకటాచలరెడ్డిగారిని సభాధిపత్యము వహించు మని కోరుచున్నాడు.

ఆడిటూరమువహితృత్వము:—తండియా శేట్ట సమీపముననున్న అరుణావలేశ్వర దేవస్థానముందు శ్రీ అశీత కుంచాచాకుకు ఈ నెల 9-వ తేది శుక్రవారము సాయంత్రము 7 గంటలకు వై మహోత్సవము జరుగును.

బోధనాభ్యసనకలాశాల:—నాటికముగా జాతీయవిశ్వవిద్యాలయమువారు నెలకొల్పబోవు జాతీయబోధనాభ్యసనకలాశాల నెలైంబరునెల మొదటినుండి ప్రారంభమగును. జార్జి ఆరండెలుగారు కలాశాలకు అధ్యక్షులు. ప్రాధేసరు సంజీవరావు, కుంజు, పియ్యప్ప, కవరావు, నుబ్బారావు గార్లు ఉపాధ్యాయులు. బి. టి. డిగ్రీకోర్సుయందు ఇచ్చట విద్యార్థులకు కేతన మియబడును. స్కూలుస్థాయి పరీక్ష ఆయినవారి కొక సంవత్సరము విద్య నేర్పుపబడును.

ఆంధ్రభాషాభిరంజనీ సమాజము:—ఆగష్టు నెల 9-వ తేది శుక్రవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగబోవు మద్రాసు క్రైస్తవకళాశాల ఆంధ్రభాషాభిరంజనీ వార్షికోత్సవమున పురాణం నాకథాపాఠం పంతులు ఎం. పి. బి. ఎల్. గారు అగ్రాసభాధిపత్యము వహించెదరు. వక్రీకృత పోటీ పరీక్షలో ప్రథమ బహుమానము పొందిన గురురాజరావు గారు ఆంధ్రుల పురోవృద్ధినిగూర్చి యువకవ్యసించెదరు.

గవాయి ప్యాగ్రిసాహేబు:—అర్మీయను వీధిలోని గోక్షేహాలులో చెన్నపురి కలక్టరు గౌ. మహమ్మదు అలీజుద్దీను సాహేబుగారి యధ్యక్షతక్రింద ఈ నెల 8-9-10 తేదీలను సాయంకాలము 6 గంటలు మొదలు ప్యాగ్రిసాహేబుగారి పాటకచేరి జరుగును.

CALCUTTA, August, 7.
The Government of Bengal has invited the opinion of the Bengal Chamber of Commerce on the proposals contained in the report by the Viceroy and the Secretary of State on Indian constitutional reforms. The Chamber has been asked to submit its views before the 15th September as the Local Government had been asked to communicate its opinion to the Government of India by the 1st November.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

భట్ల వెనుమ్రాని విలేఖకుడు:—ప్రకటింప లేనందునకు తింటిలుచున్నాను—సంపాదకుడు.

I

ఆంధ్ర సారస్వత స్థాయి సంఘము.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు :

అయ్యా, ఈ సంఘము ఏర్పడిన తరువాత విడికరకు మీ తింటి జరుగలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయమహాసభ జరుగు దినముల లో నీ సంఘసమావేశము జరిగిన సభ్యులు చాలమంది చేతులు కలిపి పలువురు తెలుపుటచే సంఘసమావేశ మీ నెల 18-న తేదీ ఆదివారమునాడు గుంటూరులో మొదటి నాటక సమావేశమంది రనున నుమారు 12 గంటలకు జరుపుకొంటు నిర్ణయంపడినది. సభ్యులందరూ తప్పక దయచేయ గోరుచున్నాను. సంఘ నిబంధనలు నిర్ణయంపడుటయు వ్యాకరణరచనాసంఘము నేర్పాటుచేయుటయు, సంస్కృతవిద్యాలయగుర్చియేర్పాటు అయిన యుపసంఘముయొక్క ముందుపని జూచుటయు, ఇంకను అవసరమగు నితరవిషయములను సభయందు చర్చింప ములగును విజ్ఞాపనలు సభ్యులకు ప్రత్యేకముగ గూడ పంప బడుచున్నవి. అవి ప్రమాదమున తప్పినను సభ్యులు తప్పక దయ చేయ వేడెనను.

కొత్తూరు. తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు, ఆగస్టు 6. సంయుక్తకార్యదర్శి.

II

శరీర వ్యాయామము.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, యోగములన తమ జీవితమును మన పూర్వీకులు వృద్ధిచేసి కొనగలిగియుండిరి. ఆ యోగములనుబట్టి రామమూర్తిగారికిని. వారికి జ్ఞాపకము చేయవలసిన వాటి గలదు. కాలము పోవుచున్నది. హైందవుల దౌర్బల్యమును మాన్పు వైద్యుడు గానరాడు. మన కంకరపుండు శరీర వ్యాయామమును బోధించు పాత్రమును వ్రాయవలయు నని ప్రార్థన. అది ఆరోగ్యమును బోధించునదిగా మండవలయును. బలము మెండునదిగా నుండవలయును. ముఖ్యముగా ఎట్టి యోగములన, వ్యాయామములన, దేహముయొక్క ఆరోగ్య బలములను నిలిపికొని మనోకష్ట మెంతయున్నను, కష్టముపాలు, అసాధారణముపాలు, వ్యాధిపాలు గాక మానవు డింతకాలము (నూటిని వత్సరములకునైన) బ్రతుకగలడో అంతకాలము బ్రతుకుటకు త్రోవ మాపవలయును. శరీర వ్యాయామమునకు మనోవ్యాపారమునకు పొందిక కుదుర్చు వలయును. ఆహారమునందును మఱి యితరవిషయపాలయందును వాడు లేర్పరచవలయును.

నెల్లూరు, హైందవుడు. ఆగస్టు.

III

వంతపెండ్లి కూతురు.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు :

అయ్యా, పదిదినములక్రింద గూడూరు తాలూకా కోట గ్రామమున కొకముసలి బ్రాహ్మణస్త్రీ పండ్రెండు పదమూడు సంవత్సరములు యీడుగలపిల్లను వెంటబెట్టుకొని వచ్చెను. మాటల సందర్భమున నాపిల్లయెవరియో నాపిల్లకు పెండ్లి యాయెనా యనియు నడుగ నామె తనకూతు రనియు పెండ్లి కాలేదనియు నెరిగిన యిచ్చుటకు సిద్ధముగ నున్న ననియు చెప్పెను. ఏకాభియని యడుగ గొందఱితో వైదికులమని చెప్పెను. ఈ యూరిలో నొకరా పిల్లను పెండ్లియాడ నిష్పవడి యా ముసలామెకు ఆరువందల రూపాయలిచ్చు నటుని పిల్ల కిష్టముచచ్చి నంతసాము పెట్టుకొను నట్లు నయేర్పాటుచేసి కొని నాలుగైదు దినములు వ్యవధి పెట్టుకొనిరి. ఈలోపల నామె యా పిల్లను దీసికొని న మీ ప ము లో ను న్న తూపిలి యను గ్రామమునకేగి యచ్చట నొక తింబళ వాని కాపిల్ల నిచ్చునట్లేర్పాటు చేసెనట. అచ్చట నామెకిమనల సిన మొత్తమారువందల యేబదియైనది. కోటలో చెప్పటలో తనకొక యన్నకలదనియు కుంభకోణము దగ్గర నేదో యొక గ్రామముననున్నదనియు వలసినవో వెల్లినిజానిజములు తెలిసి కొనవచ్చు ననియు నామె చెప్పెనట. తూపిలిగ్రామములో

వారా యన్నగారితో మాటలాడవలెనని కోరినప్పుడు ఆతడు తనయన్న మనకు విధాతముచేయుననియు పెండ్లిసాధ్యమైనంత త్వరలో జరుపునలెననియు గోరెనట. పెండ్లియొకను జరుగలేదు. పిల్లమాత్రము నయిననుచచ్చిన పిల్లగా కన్నదునున్నది. అనేకులు సందియపడుచున్నాను. బ్రాహ్మణజాతి కన్యాయైన నగునో కాదో నని సందియపడుటకుగూడ నవకాశము కలుగుచున్నది. కావున నీవిషయమును గుఱించి తెలిసినవారు తక్షణమే తగిన చర్య జరిపించెదరు గాక యనియు నిజముగా నిది టక్కురితన మేయియినవో వారిని దండన ప్రాశ్నయించెదననియు బ్రార్థి చుచున్నాను.

కోట ఆగస్టు 6. హైందవాటి మానుమంలే రావు.

రామచంద్రపురం వార్తలు.

(మాన్యకీను విలేఖకుని యొద్దనుండి)

ప్రేమము.

రామచంద్రపురము ఆగస్టు 6:—పోయిన రెండు నూడు సంవత్సరములనుండియు పంటలయందు రయితలు చాలనష్టపడి యున్నారు. భూముల కొద్ది చాలభాగము బడుజుకొనుచున్నాను. ఇదివర కిచ్చుచుండిన మత్తాకు నగ మింటికి కూడ భూముల నీసికొనుటలేదు. ఈ సంవత్సరమునూడ మంచి పంటలుండునట్లు తోచదు. భాగ్యము గరితే ను 160 ల కు కత్తులను అమ్ముటలేదు. కట్టుకొనుటకు బట్టలేవు. ఇది వరకు నాలుగు రూపాయల కిచ్చుచుండిన చావు యిప్పు ఎని మిది రూపాయలకుతక్కువలేదు. జను లీ ప్రేమమునకు మిక్కిలి వెరగుపడు చున్నారు.

ఆగస్టు

జిల్లా కలెక్టరు నైను దొరగారు యిప్పును మా తాలూకా గ్రామములలో యుద్ధములను కొరకే కాబోలు సరి కూర్చుట చేయుచున్నారు. నిన్ను నే యిచ్చటకుగూడ వచ్చియున్నాను. ఇంకను రెండు మూడు దినము లిచ్చటనుండురు. పెద్దాపురండివిజయ డిప్యూటీకలెక్టరు మంత్రిశ్రగడ నరసింహం పంతులు బి. ఎ. బి ఎల్ గారు యామధ్యను మాతాళుకాలోని పామర్రు అనే గ్రామము బోయి అచ్చట సుమారు మూడువేల రూపాయలు రెండవయ్యుద్ధములను చండాళియించిరి తెలియుచున్నది. లోకలోపండు అసిష్టంటు యింజనీరు తొన్నల గడ్డ వల్లపరాజు పంతులు బి. ఎ, బి సి. గారు యిచ్చటకు వచ్చివారు. తయారయిన స్కూలుహోస్టలు త్వరలో స్కూలువారికి పీఠ ఒప్పగించుచే ప్రార్థితులు.

యద్ధపువార్షికోత్సవము.

ఇట్టుటి స్వరాజ్యసమితి తాలూకా సంఘముల తరపున 4-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 6 గంటలకు పుర మందిరమునందు ఐరోపా సహసంగ్రామముయొక్క వార్షిక వార్షికోత్సవము వెన్నేటి సత్యనారాయణ బి. ఎ. గారి ఆధ్వర్య క్రింద జయప్రదముగా జరుపబడెను. ఆసభయందు మిత్ర మండలివారికి జయముతో నీయుద్ధము త్వరలో యుగియుటకును, మెనపాటేమియాలలోని మన వైనికుల సౌకర్యాగము రెడ్ గ్రాను ఫండు న మాట చేయుటకును తీర్మానింపబడెను. సుమారు యేబది రూపాయలు సభ యందు చండాళియబడెను. ఈ సభయందు దొమ్మలపాటి వేంకయ్య అనే మాదిగ కులస్తుడు ఈ యుద్ధములన ప్రజలు కరువుతో మిక్కిలి బాధపడుచున్నారనియు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునందు చాల సౌఖ్యమును పొందుచున్నారనియు చెప్పుచు మిత్ర మండలి జయముకొరకు ప్రార్థించుచు యుపస్థానించెను. ఉదయమున దేవాలయములందు అభిషేకములు జరిగెను.

మొన్నటి దినము ఆదివారముగుటవలన బడితేకపోవుట చే విద్యార్థిభా వైకృత్యవారి యుత్తరపురగ్రామము యద్ధపు వార్షికోత్సవము నిన్నటి సాయంకాలము స్కూలుహోటలో జిల్లా కలెక్టరు నైనుదొరవారి యాధిపత్యముక్రింద మిక్కిలి జయవిదముగా జరుపబడెను. ఇచ్చటి యున్నత, పౌరధమిక, బాలికా పాఠశాలలలోని బాలుకులు, బాలికలును, బాలలు తీరి జాగ్రత్తగ వర్తిగానినాద సాటలబాడును దేవాలయము లకు బోయి ప్రార్థనల నలిపిరి. కలెక్టరు దొరగారు ఐరోపా ఖండ చారిత్రియ (యుఖ్యముగా జర్మనీదేశ చారిత్రియ) ను గురించి చక్కగ నుపన్యసించిరి. రాజభక్తి గీతముతో సభ ముగిసెను.

పాతవిద్యార్థులసభ.

నేమనల్ హైస్కూలు వర్ధంతియు, అస్కూలు పాత విద్యార్థుల సంఘపుమాడవ వార్షికోత్సవమును రాబోవు దిన రా నెలవులలో జరుపుటకు తీర్మానింపబడినది. పాతవిద్యార్థు

లందరూ తమయొక్క చిరునామాల వెల్లుచు తమచందాల (రు 1-8-0) త్వరలో పంప బ్రార్థితులు. కార్యక్రమము మొదలగు విషయములయందు తమ సలహాలను కార్యదర్శి బి. నామచంద్రరావుగారికి వ్రాయప్రార్థితులు.

బందరునుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఈ సంగత్యర యామధ్యమహాల్ ద్వారాకి మందవాసరమున నుదయం 10 గంటలకు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలారామములో సంగన గముచెంత నూతనముగ నిర్మింపబడిన యద్వదళ పద్మాకృతి గల పూరియింటియందు బుర్రములుబులలో కొందరి యొక్కయు కళాశాలోపాధ్యాయుల యొక్కయు వేదోక్త నుగ కళాశాసదములలో, ధర్మాగ్ధ కామమోక్ష సాధనం దైన వేదాంత విషయైకబోధనాప్రాధాన్య మగు 10 వ తరగతి కిరు ఇంటర్మిడియేట్, బియ్యోవ్లానులలో జరుపుయండిన వారను ఇరువురు సంస్కృతాంగముల సాహిత్యగాంధ్రును నగు వైదుగురు బాలురతో బ్రహ్మశ్రీ దుర్గ రాల గోపాల కృష్ణయ్య ఎం. ఏ గారు గురుపీఠమలంకరింప యథావిధిని స్థాపింపబడిన దని వెల్లుట కెంతయు సంతసించుచున్నాను. అతిరుణమున గళాశాలోపాధ్యాయులలో నొకరగు ఈలంకి వేంకటకాశ్రిగారు వాక్పాదపూర్వకముగ పద్యములను చదివరి.

ఆంధ్రవిద్యానిధి; విన్నపము.

ఆంధ్రులయందు విద్యావ్యాపనము తృప్తి కరముగ లేదు. ఇంజనీరింగు వైద్యకళాశాలలందు విద్యార్థులకు ప్రవేశము దొరుకుట నుర్లభము. ప్రవేశము దొరికినవారికి పోషణము నుర్లభము. ప్రస్తుతము ముగ్గురు విద్యార్థులు ప్రవేశమును బొంది పోషణకై అల్లాడుచున్నారు. విద్యాభిమానులు ఆంధ్రదేశాభిమానులు ప్రత్యేకము ఈ విద్యార్థులకు గాని ఆంధ్రవిద్యానిధికిగాని సహాయము చేయుటకు ప్రార్థితులు. దానములందెల్ల విద్యాదాన ముత్తమదానము. సొమ్ము నీక్రింది చిరునామాకు వంపవలయును.

ఆంధ్రవిద్యానిధి కార్యదర్శి, 7, కంటుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

మదరాసు అందు సదరక్షమరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు (1271)

కూర్పురుటకు స్థలము ప్రత్యేకించ బడుటను గూర్చి 1918 సం॥ జూన్ 1-వ తేదీన అమలులోనికి వచ్చిన ఈ కంపెనీ వారియొక్క 64-65 ప్యాచాలను కోచింగు వైడును ప్రయాణికులు చదువ ప్రార్థితులు.

ప్రయాణికులు పయనమును పోవు నైలు బండ్లు తగ్గించబడుటచే ప్రయాణికులకు కూర్పురుటకు ప్రత్యేకస్థలమును జాగ్రత్తబెట్టుట నా నాటికి కష్టతరమగుచున్న యది. అద్దానం చేసి తక్కువగ బండ్లు పోవునంతవరకు బండ్లను, బండ్లలో కొన్ని పెట్టలను ప్రత్యేకముగ ఒకరినిమిత్తము భద్రపరుచు నధికారమును ముఖ్యముగ మొయిలుబండ్ల విషయమున కంపెనీవారే తరుచుగ వహించి పరిస్థితులనుబట్టి వ్యవహారములను పరిష్కరించెదరు.

కలరాకు భయపడ వద్దు.

డాక్టరు జి. కె. రావుగారి నూపూరవనటి. కలరాను రెండుభుంబలలో తప్పక కుదుర్చును. మందు నుపయోగించునని నివధము మందుతో పంపబడును. సీసా 1-కి 0-8-0 మాత్రము. (1209) భన్వంతరి ఆశ్రమము, 45, బిగ స్ట్రీట్, (బ్రిస్టికేను, మద్రాసు.

కళయు కి సంవత్సరాది సంచిక తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

సంగీత సంవత్సరమున జరిగిన వివిధ కళాకార్యక్రమములను, ఆభ్యాసము, ప్రదర్శన, పాండిత్య, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాఖ్యానములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలవునది తేలికావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముగ వేసి యింకొకటివలన వలయువారు తెలుసే కానికొనుట తుదితము. తెల 2-0-0
ఇంకొకటివలన సిద్ధముగ చందాదారులకు " " 0-8-0
" ఆర్డరునుండి " " 0-12-0
ఇంకొకటివలన సిద్ధముగ, తేలిక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు. మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

తామర తైలము	గజికీతైలము	మోహినితైలము
డబ్బీ 1-3 0-6-0	డబ్బీ 1-3 0-4-0	సీసా 1-3 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో, రి, తంబుశెట్టి వీధి మదరాసు.

విప్రసిద్ధ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపరిల్లా

అపరిమిత రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరీటువంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాంతమచ్చలను అన్ని విధములవలన గలుగు వర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి కీర్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనోపధి సారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవర్తిగను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజుల వరకు పండుటకు 4 ఔన్సు బుడ్డిలో అమ్ముబడును.

పొత్తిపర్తి. — పి. డి. సావంత్,

144. ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

అమృతాంజనము డిపో వారి దివ్యోపధములు.

ఉ.	ఉ.
జంకియార్లకు పండ్లుతోమటకు ... 0-3	మోహినితైలము తెల్ల ... 0-12
చీరకసాయము మాత్రము అశీర్వాదమునకు ... 1-4	కామసారి తెల్లము ... 0-8
వెంటిమాలవారి పండ్లుపోటుకు ... 0-3	ఉప్పుసమునకు మందు సీసా 1-3 ... 1-8
కుజగుళికలు భారపుష్టికి ... 1-0	కస్తూరిమాత్రము పెద్దది, మంచిది 50-8 0-10
జ్వరచోర జ్వరములకు సీసా 1-3 ... 0-12	కుభిధోగి మాత్రము ... 1-0
మూలశంకకు తైలము డబ్బీ 1-3 ... 0-12	కుభిధోగి తైలము పుండ్లకు ... 1-0
తేలుమందు తెలుకాటుకు సీసా 1-3 ... 0-3	విరేచనము కుమార్తెలకు డబ్బీ 1-3 ... 0-8
శీతాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0-3	గ్రహానికి మాత్రము డబ్బీ 1-3 ... 0-8
కలరామృతము వాంతిశ్లేషములకు ... 0-3	శిరోశీతన మాత్రము తలనొప్పులకు ... 0-12
గజికీతైలము గడ్డిచీడలకు డబ్బీ 1-3 ... 0-4	కాలినపుండ్లకు మాత్ర సీసా 1-3 ... 0-8
హామలిగ్నాగము సీసా 1-3 ... 0-6	కొగ్గకు ప్రాచీనము సీసా 1-3 ... 1-0
శీలకు మందు సీసా 1-3 ... 0-4	వసుమతి మాత్రము, వసుమత్యగులకు 1-0
కామర తైలము; కామర, శీలకు ... 0-6	ముంకుకు మాత్ర సీసా 1-3 ... 0-8
కుపుట తైలము డబ్బీ 1-3 ... 0-4	గుండరితైలము, ముఖకాంతికి ... 0-3
మంద్రాక్షరము సీసా 1-3 ... 1-0	పగుళ్లకు తైలము శిశువగుళ్లకు ... 0-6
కర్మకాశి తెలుకాటుకు, దగ్గుకు ... 1-4	కర్మకాశి తెలుకాటుకు ... 0-6
కర్మకాశి తెలుకాటుకు, దగ్గుకు ... 1-4	బాలాబి మాత్రము మలబద్ధమునకు ... 0-3
కర్మకాశి తెలుకాటుకు, దగ్గుకు ... 1-4	జంతుచాతవారి ఎమిడికలకు ... 0-3

అమృతాంజనము డిపో, పొత్తిపర్తి అందు బొంబాయి.

మలయ చందనము

(1251) తెగ రోగమునకు మహారము. మందు పువ్వుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పత్రికలు, తేలు, పిండికాశి మున్నగు కఠినమైనవి మోతము, రుచ్య మైన మా మలయచందనము. ఎటువైతెలుపు, పచ్చ అను మును దిద్దవలె తెగ రోగమున మాత్రము పూటలలో మామము డబ్బీ 1-3 2-0-0

గంధర్వపార్శవ, రాజమండ్రి.

మాంటెగ్యు సంస్కరణములు.

మాంటెగ్యుగారు ప్రకటించిన సంస్కరణముల గ్రంథము ఆంధ్రభాషయందు ముద్రిత మగుచున్నది. గ్రంథము ఒక పత్రికములో పున వెలువడగలదు. భారత రాజ్యాంగ జ్ఞానమున కీ గ్రంథము కల్పితపుస్తకమై నున్నది. ప్రతి యాంధ్రుడును చదువవలసిన గ్రంథము. డిమియా ఆర్ట్స్ ప్రెస్ జనందు 300 పుటలకు మించి యుండును. దీనివల ఒక రూపాయ వాలుగణాలు మాత్రమే. వలయువారు వెంటనేదరఖాస్తులు రిజిస్టరు చేయించుకొనవలెను.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు

తేలుమందు

తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు.

బాధ వరముల వెంట నెద్దవరము

దగ్ధరసంధిలాగుట ప్రారంభించును

బట్టివలెనును బండపాదముల

చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ప్రాచీనము

ననేకులు పరికించిరి. ఇది మిగుల

పూటుగలిగి నీటివలె నుండును.

అమృతాంజనం డిపో, రి, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాపథములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాత్రల వివృతనను పరికింపుడు.

ప్రతి వర్తనమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయింపబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలీకా, మలియన్, గోవా, ఫీజి, బెలెండ్, ఉత్తరాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపథమును ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయవార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీయింట నున్న యెడల, మాటికి కైద్యల సయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవారము, అశీర్వాదము, సార్వజనము.

జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజమునొప్పి, బలహీనత, అసారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపథము సేవనచే సాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో ననేకవిధములగు నట్టియు నుపయోగకరములగు కర్మాటక మాలికలనుండియే యాపథములను తయారు చేయుచుండును.

రిజిస్టరైన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానిపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 260 మాత్రలను సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసారి తెప్పించికొనిన టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-6-0

12 సీసాల కొకసారి కొనిన 2-12-0

25 సీసాల కొకసారి కొనిన 5-0-0

సమస్త రోగములకు చూపడ ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథముల దొరకును.

వివాసము:— శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మదరాసు.